

A HOH ezévi bálján

csak annyi jegyet bocsátanak ki, amennyi ülőhely van a teremben

A fák újéve a zsidó nép állami életében a legfontosabb és a legkedvesebb ünnepnap volt. A gálut évezredek óta a zsidó nép megfellegette erről a napról, vagy legfeljebb csak szimbólumban tartotta meg. A zsidó nemzet felszabadulása és az állam megteremtése újra a valóság homlokterébe állítja ezt az ünnepnapot.

A telavivi HOH helyes érzékekkel helyezte át ebben az évben a mások mindig purimkor megrendezett tradicionális bálját a fák újévének napjára. Ez a nap jelképezi a természet megújulását, a nép megfiatalodását és a magyar jövőképét az állam életébe való bekapcsolódását. A bált 1953. január 31-én, szombaton este rendezik. - Jegyek a következő helyeken kaphatók: Filmfoto, Ramat Gan, Rav Kuk 1 sz.; Tekla, Pásztorné, Ramat Gan, Bialik u. 56; "Hadas" kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Hayarkon u. 59; Jámbor kölcsönkönyvtár, Tel-Aviv, Allenby 84; Daat kölcsönkönyvtár, Tel Aviv, Rotschild Blvd. 86; Taami kölcsönkönyvtár, Tel Aviv, Dizengoff u. 201; Filmphoto, Tel Aviv, Allenby 58; Heyden optikus, T. A., Allenby 96 (benzinkút mellett); "Tiv" Tannenbaum, T. A., Pinks Passage 2; "Aligator", T. A., Allenby 50; "Gilyady", gyógyszerár, T. A., Dizengoff-Arlosoroff sarok; "Iris" virágüzlet, T. A., Allenby 68; "Menoria" T. A., Allenby 40; Uj Kelet kiadó-hivatala, T. A., Hanegev 11; valamint a HOH tel-avivi irodájában, Lilienblum 33. Aki nem kapott meghívót és arra igényt tart, jelentse ezt be írásban, vagy telefonon a HOH irodájában, Tel-Aviv, Lilienblum 33., telefon: 62576. Idejében történő jegyigénylés annál is fontosabb, mert a rendezés csak annyi jegyet bocsát ki, ahány ülőhely van a teremben.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

TEL AVIV:
Felhívás az ország összes tüdőkörházaiában fekvő magyarajkú betegekhez!
A HOH központi szociális bizottsága pontos katasztert akar feltekintni a tüdőkörházakban fekvő magyarajkú betegekről. Ezért felkérjük a tüdőkörházak magyar nyelvű betegeit, választásnak egy megbízottat, aki a szociális bizottság Tel-Aviv, HOH központjával (Lilienblum u. 33) veje fel az összeköttetést, küldje be a magyar betegek névjegyzékét és kívánóságukat (ruha, könyv, élelmiszer), amelyeket a szociális bizottság lehetőség szerint teljesíteni fog. Egyéni levelekre nem áll módunkban válaszolni, kizárólag csak a megbízott levélét vehetjük figyelembe.

Délelőtti héber tanfolyam.
Február elsején Grosz Elixer tanár vezetése mellett újabb tanfolyam indul kezdők részére, hetenként háromszor (hétfő, szerda, csütörtök) d. e. 11-12 óráig. Beiratkozást minden nap a HOH irodájában a hivatalos órák alatt és Grosz tanárnál a Hásachár u. 2. sz. alatti iskolában d. u. 6-9-ig.

Szneh bejelentette kilépését a Mápám többségi csoportjából

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — Dr. Mose Szneh tegnap hivatalosan bejelentette a Mápám központi vezetőségének, hogy kiválik a „Chazit Hálükud” csoportból, amely — szerinte — elárulta a proletár nemzetköziség ügyét és különálló frakciót létesít a Mápám-ban.

A bejelentést Sznehn kívül dr. Adolf Berman képviselő (a lengyel Jákob Berman miniszterelnök-helyettes öccse) és P. Tubin, a telavivi munkástanács vezetőségi tagja is aláírták.

Érdekes azonban, hogy sem Peri, sem pedig Jákob Rifin képviselők nem írták alá a bejelentést.

Mértékadó Mápám-körökben tegnap annak a nézetnek adtak kifejezést, hogy Peri és Rifin képviselők nem fognak Sznehhöz csatlakozni, mert ez a lépés részükre azt vonná maga után, hogy nem maradhat a Somér Hácáir kibucján.

Január 22-ig minden állami alkalmazott megkapja a fizetését

Kilenc hónap alatt közel 98 millió folyt be a kincstárhoz

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A pénzügy minisztérium szóvivője tegnap közölte, hogy ma, pénteken megkezdik az egészségügyi minisztérium, a rendőrség, a posta, a vám és a börtönök alkalmazottai számára a december havi fizetés második részletének folyósítását. A pénzügyminiszter ígéretéhez híven — mondotta a szóvivő — január 22-ikéig minden állami tisztviselő megkapja fizetését. A tanítókat már csütörtökön kifizették.

Jeruzsálemben felgyújtották az Auerbach-féle orosz könyvüzletet

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától.) — A csütörtök éjszaka néhány perccel éjfél után ismeretlen tettesek bezúzták a Ben Jehuda utca 2. szám alatt lévő A. Auerbach könyvkereskedés kirakatát és felgyújtották az ott található könyveket és sajtótermékeket. A tüzet azonban idejében eloltották és így csak jelentéktelen kár keletkezett.

A helyszínen a rendőrség két kézzel irt falragaszt talált, amelyek szövege közli, hogy „miután a Szovjetunióban úgy testben, mint lélekben gyilkolják a zsidóságot, nem marad más hátra, mint felszámolni az itt működő ötödik hadosztályt!” Az aláírók „Héber Ifjúság” nevében jelölték magukat.

Az üzlet elleni támadás egyébként nem az első és az elmúlt ros-hásánakor is betörték az egyik oldalkirakatot, amelyben a magyar népi demokráciából készült képek voltak. Egy hónappal később megismétlődött a képek sorsa.

A tulajdonos munkatársainak elmondta, hogy egy hónappal ezelőtt ismeretlen férfi hirtelen a telefonhoz és közölte vele, hogy hagyja el az üzletet és szüntesse be a nemzetellenes könyvek terjesztését, mert különben az üzlettel együtt felgyújtják.

Két csernovici szovjetpolgár érkezett a tegnapi Arcával

Mindketten a Szovjetunió elnökének különengedéllyel állították

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap az Arca hajó fedélzetén az országba érkezett két agasztánszervezetben levő szovjetpolgár, akik a Szovjetunió elnökének, N. Sverniknek különengedéllyel.

Interjú a mikrofon előtt Dr. Vida György tábori rabbival
Dr. Vida György vasárnap esti előadása iránt érdeklődés nyílt minden dr. Vida amerikai tábori lelkes és koreai fronton szerzett élményeiről, azonkívül a német zsidóság mai helyzetéről fog beszélni.
Az illusztris előadót a HOH vasárnap, január 18-án este 8.30-kor megtartandó kultúrétjén dr. Marton Ernő, a HOH országos elnöke fogja üdvözölni, valamint dr. Frenkel Jenő volt szegedi főrabbi, akit régi barátság fűz dr. Vidához.
Sauber Sándor, aki az estét bevezeti, a mikrofon előtt különböző kérdéseket fog feltenni dr. Vidának, melyekre a vendég válaszol majd.

cának tagjai. Mint ismeretes, Peri Merhavjá, Rifin pedig Ejn Semer kibuc tagja.

Méir Jáári képviselőhöz közelálló körök úgy tudják, most elkezdett harc fog megindulni a Mápám-ban az ért, hogy Szneh minél kevesebb számú hívet toborozhasson magának a párton belül. Ezek a körök

Szneh lépését „súlyosnak” minősítik és nézetük szerint az új frakció huzamosabb ideig nem maradhat meg a pártnak, hanem valószínűleg majd a kommunistákhoz fog csatlakozni.

Az Achdut Avodá körében lepezetlen örömmel fogadták a Szneh-féle frakció alapításának híreit, mert szerintük ezzel elhárult az akadály annak, hogy az Achdut Avodá a Somér Hácáirral cionista-szocialista frontba tömörüljön és kezében tartsa a hegemoniát a pártnak.

Brisker Dániel előadása Amerikáról

A Progresszív Párt — Háovéd Hácioni telavivi magyarajkú tagozatának sikerült tagjai és barátai részére lehetővé tenni, hogy összejöveteleit megfelelő, kellemes helyiségben tudja megrendezni. Erre a célra megszerezték a „Vered”-kávéház helyiségét (Tel-Aviv, Dizengoff 171 sz. KKL sdérot sarkán), ahol első ilyen összejövetelt f. é. január 19-én, hétfő este 8 órai kezdettel rendezik meg. Az összejövetel keretében Brisker Dániel (Kfár Glücksohn) tart amerikai útjáról előadást. Belépődíj nincs. - Kérjük tagjaink és szimpatizánsaink minél nagyobb számban való részvételét.

-SPORT-

A szombati program
A labdarúgás közönsége ebben a hónapban nem lehet tanuja az elsőosztályú bajnokság mérkőzéseinek. A szövetség kissé elkésett a függő-kérdések rendezésével és így legkedvezőbb esetben is csak február elején indulhat meg a bajnokság szezon. Addig is az egyesületek foglalkoztatni kívánják játékosait és ezt barátságos mérkőzések keretében végzik. Holnapra is számos hasonló jellegű mérkőzés kötétték le egymással. Az érdekesebb találkozóik közül is kiemelkedik a Hápoel Balfuria — Makkabi Petach Tikva mérkőzés, mert ez módot nyújt az új elsőosztályú Balfuriának az országos kupagyőztesrel összemérni erejét. Valamennyi élvonalbeli csapat, de sok második- és harmadosztályú együttes is tréningmérkőzést játszik.

A Makkabi ma este 8 órakor kezdődő országos kosárlabda bajnoksága a Makkabi Hácáifont állítja szembe a Makkabi Haifa csapatával, holnap délután 4 órakor pedig a Makkabi Hádárom kerül szembe a Makkabi Haifa-val. Mindkét mérkőzés a telavivi Makkabi kosárlabda-telepén kerül előtérre. Ezek mellett még sok női és ifjúsági bajnoki mérkőzést is kihozhatunk erre a két játéknapra.
Az asztali teniszsport is mind élénkebb ütemben fejlődik a versenyzők között. A bukaresti világbajnokság érthető módon vonzza a játékosokat és fokozottabb munkára serkenti őket. Ma és holnap férfiak részére rendeznek versenyt a Makkabi Hácáion Mapu-utcai tornacsarnokában. A verseny győztese a Jódior Achronot vándordíjjal nyeri. A döntőre holnap este 7 órakor kerül sor.
Az ökölvívók Haifa-n lépnek színpadra. A telavivi Makkabi boxolói mérkőzésük ökleik erejét a haifai Makkabi versenyzőivel. Ez már válogató jellegű a februári sportszemináriumra: a Hápoel — Makkabi válogató ökölvívóversenye.

A Hápoel birkozői nagy versenyfeladat előtt állnak. A birkoző csapatbajnokság kezdődik a közeli napokban, amelyben Tel Aviv, Haifa, Jeruzsálem és Kirját Motzkin állít ki teljes csapatot. Minden csapat valamennyi ellen körmérkőzés formájában fog megküzdenni.

Erre a két kérvényező Izrael moszkvai követségéhez fordult, ahonnan azonnal elküldték neki a kívánt igazolást. Ennek birtokában megkapták az útlevelet és azonnali Bukarestbe, onnan Bécsbe, majd pedig Rómáig keresztül Nápolyba utaztak, ahol felszálltak az izraeli hajóra.
Leib Juda Ornstein könyvezet szállt partra, imát mondott és megcsókolta a földet. Egyikük sem akart az oroszországi zsidók soráról beszélni.
„Sok zsidó él még ott és jobb, ha hallgatunk” — mondották.

GISELLE
NŐI FODRASZ SZALON
HAIFA, HERZL U. 61.
Modern frizurák, PÓTHAJ eredeti színekben, KOZMETIKA BAROILA vezetésével. Epilláció, Elektromos ráncalanítás. K18

Pénzkölcsönt ad értéktárgyra
Louvre — Lombard HAIFA SHAPIRA 13

PAPLANT (pohly, toll, gyapjú, v. vattával) DUNNAT PARNAT
a cseshszlovák **WEISZ-nél** HAIFA. STANTON 24 ajtó készítőnél: 37.

PÉNZT Aranyért, ezüstért és ékszerért Lombard-House-Hadar HAIFA, Herzl 16
Technikum-épületomb.

1000 jó könyvből válogathat
Haifa-n, László kölcsönkönyvtárban, Allenby-u. 79. udvarban. Tach. Hakarmel — Kirjat Elijáhu — Német kolonia körzetében az olvasó otthonában cserélünk.

Bevezetett hűtőberendezési uzem
KERES
1. Üzemvezetőt gyakorlatiattal
2. Mechanikust vagy lakatost
3. Elsőrendű villanyszerelőt
Írásbeli ajánlatok: Bing-Lineal Advertising, Haifa, Herzl-u. 2. sz., „1123” jelígre.

Szabászati tanfolyam
kezdőknek és szakembereknek
NEUGRÖSCHL ILUS
dipl. szabász
HAIFA, Arlosoroff 80.
III. felj. Tel.: 3383.

Órásk, aranyművesek!
Régi számlapok felújítása és óra-keret készítés. —
CHAOL, órák és alkatrészek nagyban
HAIFA, Herzl u. 67, és Haacmaut ut 41.
Telefon: 2443 és 2269.

ALKALMI VÉTEL!
Eladó: 4 ajtósnak furnirosszékreny, szalon-asztal 4 kárpitozott székkel, kihúzható asztal 4 kárp. székkel
Weiser és Roth, Haifa Ibn Ezra 13a. — Bútorpolitúrozást vállalunk.

BIZONYÍTVÁNY, MASOLATOKAI
gyorsan, diszkrétén készült bizonyítvány másoló osztályunk. — Filmtérek sokszorosítása, másolás és nagyítás. Fényképezőgépek, hozzávalók.
Vétel — eladás — csere!

Photo Brenner
31 HECHALUTZ ST. CORNER SHAPIRO ST. TEL. 4137 HAIFA

A. KOHN & LUBARSKY
Haifa, Herzl-u. 26 Tel. 4546
vesz és elad
képet, antikvitást, bútort, szőnyeget zongorát, porcelánt, kristályt, ezüstöt, ékszert, finom asztal- és nemut, stb.

Haifa mozik musora:
AMFITEATRUM, Tel. 4018; Izraeli bemutató
SOUTHSIDE 1—1000, Don De Fore, Andrea King
HADAR, Tel. 2509; Izraeli bemutató
A FENGERALATTJÁRO TITKA, Rod Cameron
GANIM: KID TEXASEJOL (színes)
Andi Murphy, Albert Dekker
EN-DO, Tel. 3421; CIRKUSZ (színes)
A nagy, orosz film
ARMON, Tel. 4848; AMIERT ELUNK
Joan Fontaine, Ray Milland
GAL-OR: DEAR BRAT, Mc Freeman, E. De Wolfe
ORAH, Tel. 4017; Izraeli bemutató
A MAGIKUS HANG, Benjamin Gigh, Joan Gardner
ORION: MARK OF THE RENEGADE (2-ik hét)
Ricardo Montalban, Cyd Charisse
ACMON: Tel. 3003, PAYMENT ON DEMANT (2. hét)
Bette Davis, Barry Sullivan

ELDORADO
TEL: 4989
Mindig a vezető szórakozóhely.
Esténként 1.30-ig hangulat — tánc — műsor.
Kitűnő konyha, magyar és jugoszláv különlegességek.
Szombattól
Natan Szpiro - Blanch Parizlai
a párisi jiddis színház tagjainak rövid vendégjátéka

CIRO
BAR — ETTEREM, HAIFA HERZL-U. 32 — Tel. 3214
UJ AZ ORSZAGBAN:
Magda és Didi r Kory
a szenzációs francia duó klasszikus és akrobatiakus táncái.
JEANETTE CLIMARA, sanzonok
DAN RADULESCU és együttese
Ma, pénteken Oneg-Sabbat, műsorral. K38

HABIMAH MUSORA:
Tel Aviv, január 17, szombat este 6 órakor
ÉN, A HAJÓSKAPITÁNY
Tel Aviv, január 17, szombat este 9.15 órakor
BOTCSINALTA DOKTOR
MINDEN VASÁRNAP HÉTFŐN PÉNTEKEN SZOMBATON
NAPONTA TUDÓS HURKA
10-12-ig zónapörkölt
TALPIOT ETTEREM, HAIFA, HERZL-U. 61.

RÉSZTELTE MAJ VELE TOJASSAL SZEKELY GULYAS NYUL VADASAN BÉCSI SZELET
PAPRIKÁS CSIRKE HAGYMAN ROSTELYOS HIDEG-MELEG SÜLTEK HAMBURGER SZELET RANTOTT KARMONADLI

Dr.
A jövő én lesz annak, megért Valóban jezés, me élete sor rátartós nek regé viszontag sorsára gét. Egy széfot, 16 siva élér Szaloniki Nem vol dolog al osztrák esett oly határtól, zászló le tornyan. Spányolo re szaka gymomány chák Al spanyol zsidó s származó ládfját zette vis han-aros sors: 167 dókat tér viss nem a csoportjé gi Kroto amely k szág fele rszorszá lád időv áskénáz Krotosch ról, Süd gát.
1799-b született Max No szellemé dó tudás hanem ségre i anyagi nyékken tén át. ta. Itt e men tar Mose Sz házitani szatér szégig, szegény író teng Max született su atyjá képzését ban foly és hama német k Felvilág kor a z séget ér becsvgy nyérker től kész korában lrni, ké Pester Pester keit. K r hogy egyetem földi ut inkább élet szü pest ak számlál nagyvilá éri vágy Párizsba
Itt o de egy munkás szomjazá vánulás hazugsá műve, a szembes az embe tőjének sikert a vü köny kiadást legtöb fordítan felfelé amely i vezető i vel ké „Parado amely járul hi Az évek tát írja nek és lyeket nagy te

MAX NORDAU

(Halálának harmincadik évfordulójára)

A jövő héten, január 21-én lesz harminc esztendeje annak, hogy Max Nordau megtört atyjához.

Valóban ez a helyes kifejezés, mert Nordau egész élete során nagy büszke és ráteremtett volt öseire, akiknek regényes, kalandos és viszontagságos élete az ő sorsára is rányomta bélyegét. Egyik ösét, Rabbí Jozsefot, 1850 táján a Lengyel-szava élen találjuk, ahová Szalonikiból hívták meg. Nem volt ez olyan különös dolog akkortájt, mert az osztrák főváros nem is esett olyan messze a török határtól, hiszen a félholdas zászló lengtett jó Budavartornyán. Ez a Rabbí Jozsef, Spanyolországból török földre szakadt családjának hagyományai szerint, Don Jichák Abrabaneltől, a híres spanyol államférfitől és a zsidó szellemi nagyságtól származott, aki viszont családját Dávid királyra vezette vissza. Rabbí Jozsefot haragosan eléri a zsidósors: 1670-ben kiűzik a zsidókat Bécsből, de ő nem tér vissza Szalonikába, hanem a származottak egy csoportjával a lengyelországi Krotoschinba vándorol ki, amely később Lengyelország felosztása során — Póroszországhoz kerül. A család idővel asszimilálódik az áskénáz környezetet és Krotoschin egyik elővárosáról, Südfeldnek nevezi magát.

1799-ben ebből a családból született Gabriel Südfeld, Max Nordau atyja, aki korai szellemében nemcsak a zsidó tudás emelői nevelkedett, hanem már európai műveltségű is szert tett. Rossz anyagi helyzet, amely árnyékot kisért egész életén át, Magyarországra hozta. Itt előbb a pesti egyetem tanult, majd Rabbí Mose Szofér házában lett háziitanító, míg végül visszatért Pestre, ahol élete végéig, mint földhözragadt szegény tanító és nincstelen író tengette életét.

Max Simon fia 1849-ben született Pesten. Nagytudásu atyjánál nyerte első kiépését, majd a gimnáziumban folytatta tanulmányait és hamarosan belekerült a német kultúra forgatagába. Felvilágosodottság miatt akkor a zsidók nemet műveltséget értettek. A fiatal Max becsavagyótól futte és a kenyérkereset szükségességétől készletbe, tízenhat éves korában elkezd a lapokba írni, két év múlva már a Pester Lloyd és a Neues Pester Journal hozzák cikkeket. Közben időt talál arra, hogy elvégezze az orvosi egyetemet. Később nagy külföldi utakat tesz, ami mindinkább érezte vele a pesti élet szűk voltát — Budapest akkor 350.000 lelket számlál — és kivagyódik a nagyvilágba. 1880-ban el is éri vágási célját: átköltözik Párizsba.

Itt orvosi rendelőt nyit, de egyuttal lázas irodalmi munkásságba fog. Igazságra szomjúság lelkeknek megnyilvánulása a „Konventionális hazugságok” című radikális műve, amelyben logikusan szembeáll mindazzal, amit az emberi haladás kerék-kőtőjének tart. Világraszóló sikert arat ez a németnyelvű könyve, amely hetvenegy kiadást ér el és amelyet a legtöbb európai nyelvre lefordítanak. Ezzel kezdődik felfelé ívelő írói karrierje, amely idővel Európába egyik vezető írójává teszi. Két évvel később megjelenik a „Paradoxe” című könyve, amely nagymértékben hozzájárul hírneve öregítéséhez. Az évek során egész sorozatát írja a bölcséleti műveknek és regényeknek, amelyek az olvasóközönség nagy tetszéssel fogad. Mel-

lett több nyelven folytat hirlapírói munkásságot és rendez munkatársa lesz vezető európai lapoknak. A bécsi „Neue Freie Presse” a be ő esetetle minden üveg napján az elmúlt év politikai történetét és nyilvánította nézetét a jövő tekintetében. Ez a cikk mindig eseményt jelentett, amelyre egész Közép-Európa várta.

Közben eltávolodik az atyai házból örökölt és átélte zsidóságtól, a párizsi élet és a századvégi liberális eszmék világpolgárrá teszik, az általános emberi eszmék szenteli lelki erejét. De midőn 1896-ban Herzl Tivadar a „Zsidó állam” című könyvecskéjében a zsidó néphez fordul és felhívja saját államának megalkotására. Max Nordau érzi, mint ébred fel benne a zsidó lélek és minden törvetés néll küll nagy földije mellé áll. Az egyetlen volt korának nagy zsidó írói közül, aki minden tekintet nélkül a sokak szemében szentnek tartott karrierre, rászánta magát ezen bátor, önzetlen lépésre. Hiába fordult Herzl Stefan Zweig, Raoul Auernheimer, Arthur Schnitzler és egyéb író barátaihoz, mind szabadkozva távolmaradt a zsidó nép szabadságmozgalmától. Nordau azonban minden fenntartás nélkül, egész lelkével a cionizmushoz csatlakozott. Nem akart ugyan tagja lenni a vezetésnek, de minden kongresszuson vezetészerpét játszott. A nagyszerű, zseniális író ezeken a kongresszusokon magával ragadó szónoki tehetségnek bizonyult. Szinte leirhatatlan, hogy milyen hatással volt hallgatóira. Elment Londonba, Berlinbe Bécsbe, mindenhová, ahová a cionista szükségesség hívta és lassanként az eszme apostolvá vált. Először, szípkázó szellemmel védte meg a mindenünnen támadásnak kitett eszmét és maró gúnnyal, nagy tudással és logikával tette ártalmatlanná az ellenfél fegyverét.

Herzl halála után neki ajánlották fel a cionista világszervezet árván maradt elnöki székét, de ő elhárította magától a nagy tisztseget.

Nekünk, cionistáknak az akkori időkben úgy tűnt fel Nordau, mint a nagy vezér, aki Párizsban vártán áll, hogy megvédje ügyünket, ez a világhírű író, aki amellet teljes szívvel a cionizmusnak szenteli erejét. A nagy cionista tömegek benne látták az ideális cionista vezetert. Mesélték akkor, hogy egyszer a lembergi cionista vezetőséghez egy kis galiciai városból, ahol kemény harcok dúltak a cionizmus körülr, a következő távirat érkezett: „Cionizmus veszélyben. Küldjétek azonnal Max Nordaut.” Erre, hogy orvosi és írói bokros teendői között és cionista tevékenysége mellett, minden levélre válaszolt. Nem volt az a kis zsidócska, akinek kősa sorait felelet nélkül hagyta volna. Hogy tudta elbírnai azt a sok munkát? Rámbámra emlékeztett ebben a tekintetben, aki maga írja le egy leveleiben, hogy naponta kora reggel, mint orvos, a kalifához látogat el és az udvarból csak délután jön haza, ahol már a szegény és elköle betegek egész sora várja. Alig eszik néhány falatot, megkezd a rendelését, amely késő estig tart, úgy, hogy csak sábbatkor tud vendégeket fogadni, amikor a község ügyeivel is foglalkozik. De felmerül a kérdés: mikor írta zseniális nagy munkáit? Emlékszem rá, mikor 1909-ben az egész cionista

világ ünne. 60. születésnapját. Akkor állott dicsőségének csúcspontján. Ki gondolta volna akkor, hogy öt év múlva, életének legfájdalmasabb, családosoikkal teli korszaka kezdődik meg, amely csak halálával ér véget? 1914-ben az első világháború kitörése után a francia hatóságok kiutasították az országból az „idegen” Nordaut, aki 34 esztendő alatt összeforrt Párizssal és bizony abban a szabad világban állampolgársági ügyekkel sohasem törődött. Elmegy Madridba — ez sem megy oly könnyen, mert a franciák a határon elfogják és csak intervenció után bocsájtják szabadon. Spanyol földön tölt hat esztendőt. 1919 elején a cionista vezetés meghívására Londonba megy és amidőn Párizson átutazik, a francia rendőrség még azt sem akarja neki megengedni, hogy egy éjszákára a fővárosban maradjon. A francia kormány magatartása mely keserűséggel töltötte el lelkét.

De nyugalom Londonban sem talál. Részt vesz ugyan a cionista vezetés munkájában, de nem tudja meg találni az együttműködés módját, mivel — mint Herzl cionista elgondolásának törhetetlen híve — azon a nézetben volt, hogy Weizmann politikája a mozgalom végcéljának feladását jelenti. Az ő prófétai lelke nem elegendett meg a Balfour-deklarációban kijelölt helyezett „nemzeti otthon”-nal, amelyet az angolkényük-kezdők szerint igazgatnak, hanem azonnali zsidó államot követelt. Azt javasolta, hogy a cionista exekutiva vigyen át a pogromoktól hangos

Ukrajnából, Lengyelországból és Romániából 600 ezer zsidót Erec Jiszráélbe, ahol az így többségbe került zsidó nép azonnal jogi alapon állítsa fel és ragadja meg a hatalmat, még mielőtt a politikai események a további fejlődést megbénítanák. Mintha csak érezte volna, hogy két év múlva Transzjordániát le fogják csatolni a palesztinai mandátum területéről és hogy húsz év múlva az európai zsidóság javát ki fogják irtani. Javaslatát elvetették és a cionista mozgalom érdemeiben megözült nagy prófétájával különben sem bántak úgy a londoni vezetőségben, amin ez őt megillette volna.

Sajgó szívvel, tele elkésedéssel, 1920-ban visszatért Párizsba, ahol életének utolsó három esztendejét beletegen és szegénység között töltötte, miután egy fillért sem akart elfogadni a cionista szervezetétől. 1923. január 21-én hunyta le szemét örök álomra. A radikális gondolkodó, aki fiatal korában a lélek halhatatlansága ellen irt mélyen átgondolt tanulmányt, meghagyta, hogy temették a régi zsidó hagyományoknak megfelelően, táltba és kittelbe burkolva helyezték koporsóba, amelyet a fehér-kék zászló borított. 1926-ban Erec Jiszráélbe hozták át földi maradványait, ahol Tel-Avivban a Trumpeldor-utcai régi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Itt, igazán csak itt jutott igazi nyugalomra hányatott életalkonya után, annak az államnak földjén, amelynek megalkotása életének legnagyobb célja volt.

Kishont Ferenc:

Az orgyilok mesterei

A történelmi ülés hiteles jegyzőkönyve

Idő: 1948. Zuhog az eső. Éjféli.

Szin: A Fehér Ház redves pincéjében havi fodorlatukat tartják a „Joint” nevű liberokapi-putodemo zsidó terrorizmusügynök. Mindnyájan kámszáttá viselnek, melyen keresztül csak véraláfutásos kapzsi tekintük világít. Az elnöki emelvény fölött a szokásos halálfej, amelyre időnként leleszállnak az ellankadt denverek. A falon a hírhedt terrorizmusvezető kedvenc jel-száva: „Nappali fotel — éjjeli géppisztoly.”

Schwartz elnök: ...tehát elhatároztuk, uraim, hogy kétezer használt alsónadrágot küldünk Lengyelországba és felajánljuk az újabb terrorizmus ellen a bukaresti zsidók részére. Van még valami elintéznivaló?

Goldstein: Semmi különösebb. Azaz, itt van ez a dolog az orosz generálisok meggyilkolásával...

Schwartz elnök: Ja, persze. Majdnem elfelejtettem. Tárjaljuk le gyorsan. Van valakinek valami elképzelése, gyerekek?

Stux: Volna egy sátni ötletem, ha ti is beleegyeztek. Lépjünk összeköttetésbe, táviratilag, a Szovjetunióban élő kapitalista zsidókkal és kérjünk árajánlatot a gazdagabb generálisoknál a Kremli zsidó orvosi által történő meggyilkolására. A dolog végtelenül egyszerű. Megfájdul, mondjuk, Lefcsenko admirális feje és kérdezné a zsidó orvosát, hogy mit csináljon? „Excellenciádnak kétoldali náthája van — feleli amaz — vegyen be étkészés előtt egy púpozott kávéskánál ciánkálit...” Lefcsenko hisz az orvosnak, mert jók a káderjelentések és rögtön bevesz egy kanállal... Aztán megy hazafelé... lépései egyre lassabbá válnak...

Denevér I.: ...szíve kihagy!

Denevér II.: ...füle cseng, oh!

Együtt: ...elszenderült a Lefcsenkó!

Schwartz elnök: Bruhaha! Ze tov. fiúk, tov. mőöd! Most már csak egyetlen kérdést kell tisztáznunk: voltaképpen, miért is akarjuk mi leköszárolni a szovjet generálisokat?

(Zavart csend.)

Goldstein: Hogy miért is? Hát Istenem, muszáj minden gyilkosságban valami okot keresni, érdekes!

Stux: Ezen ráérünk majd később is gondolkodni...

Cion bötese: (Előveszi a jegyzőkönyvet) Bocsanát, hogy közboszolok, de talán alkalmasint süthetünk macszat a generálisokból, mint már annyiszor a történelem folyamán...

Ügynökök kara: (táncperdülnek) Zehu! A tata már megint fején találta a szőget! Ezt azonnal jelentjük megbizósnak, az imperialistáknak! Tiszta sor!...

Schwartz elnök: Nagyszerű! Akkor én azonnal kiutalom a szükséges vérdíjat a Lábalóltevisi Alapból...

Híttér hűt teteme: (ventillátorként pörög sirjában) Voltaképpen miért kellett nekem úgy sietni azaz az orgyilkossággal!

Az irodalom és művészet világából

A tel-avivi sziniiskola

A Kameri-színház mellett működő sziniiskola igazgató sága — Miló rendező és felesége — sajtóértekezletre hívta az újságírókat és beszámolt az iskola utolsó évi fejlődéséről. Az iskola vezetősége valószággal hősies erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a héber színház utópótiája legyen.

A múlt évi negyven tanítvánnyal szemben ebben az iskolai évben több, mint százán irakoztak be. Ez év végén bocsátja szárnyaira az iskola első végzett növendékeit, akik befejezik a hároméves tanfolyamot. — Erre az évre sikerült a legjobb tanterv megkötésére a sziniiskola számára, elsősorban Peter Frey amerikai rendezőt, aki rendezői minőségben huzamosabb ideig dolgozott a Kameri Színház-nál. Most, hogy végleg letelepedett Izráelben, elvált a legmagasabb osztály vezetését, ahol a színjátszás művészetét tanítja. Zahara Schakov, kitünő amerikai pedagógus az első évesek színjátszástanára, Alvin Epstein, volt Decroux-tanítvány, a pantomim művészetét tanítja mind a három osztályban. A pantomimnak egyébként nagy jövőt jósol Izráelben az iskola igazgató sága és tanítására igen igen nagy súlyt helyez. A többi elméleti tantárgy és a mozgásművészet tanárai is mind kitünő beföldi vagy külföldi tantervök. Ezek között van Jacov Malkin író és újságíró is, aki az irodalom és a színház történet tanára. A rend tanárokon kívül, vendégladók zenéről, irodalomról és művészetéről tartanak előadásokat.

Az iskolának nincs politikai színezete — mondja a fiatal igazgató-házaspár —, mert az a célja, hogy az izráeli színpadot ellássa új erőkkel. A szükséglet állandóan nő. Haifán és Jeruzsálemben nemsokára állandó színházak nyílnak meg, a tel-avivi színházakhoz is kell állandóan utánpótlás, a hadsereg és a kibucok színészeit is ki kell képezni. Az iskolának már ma is nagyobb befogadóképességgel kellene rendelkeznie, hogy alkalma legyen többszáz növendék közül kiválogatni a legjobbakat. Az ideális sziniiskola nemcsak színészeket képez ki. A növendék tehetségének irányától függ elvégzése után a színeszi pályára megy-e, vagy pedagógus, esetleg kritikus, diszlettervező, rendező, stb. lesz belőle. De mindehhez — még ahhoz is, hogy valaki jó villanykezelő legyen a színháznál — szükséges az iskola elvégzése.

E széles keretű program megvalósításához azonban rengeteg befektetés kellene, állami szubvenció és társadalmi színpártoló egyesület, amelynek elsődleges feladata lenne az iskolát megfelelő épületbe helyezni, hogy ne szorongjon még sokáig egy elemi iskola szűk termeiben.

A sziniiskola első „termése” — igen sikeresnek ígérkezik, amennyiben az e tanévben végző növendékek 70 százaléka — és ez nagy százalék — színeszi pályára mehet és talán azonnal áll-

lásba is kerül. Ez az utolsó évük a „kiséleti színpad” éve, amikor a növendékek hozzázoknak a színpadon való mozgáshoz, teljes színdarabok eljátszása által.

Peter Frey érdekes amerikai sziniiskolai tapasztalatiról beszélt az újságíróknak.

Zenei fesztivál Biarritzban és Pamplonában

A népzene nemzetközi találkozásánál 1953 nyarán Biarritzban, Franciaországban rendezték meg évi kongresszusát. Ebből az alkalomból nemzetközi fesztivált rendeznek ahol a baszk népzene teremtését hozták a világ zenei közönsége elé. A fesztivál egy egy részét Biarritzban, a másik részét a spanyolországi Pamplonában, a baszk népzene ósházájában tartják. Pamplona kies fekvésű, negyven ezer lakosú kisváros, amely a történelemben nagy szerepet vitt: fővárosa volt a IX-ik században alakult önálló Navarra királyságnak. Navarra a tizenhatodik századig élt, mint önálló királyság, amikor is a két nagy szomszéd, Spanyolország és Franciaország megosztották rajta. Pamplona tiszta gót-stilusu katedrálisáról híres.

Shakespeare-játékok Ausztráliában

A londoni Shakespeare-színház negyven tagu együttest küldött ausztráliai és újzeilandi turnéra. Az angol lapok komoly eseményként kommentálják a vendégreperté, amelynek szentitük fontos kulturális és politikai jelentősége van. Megjegyzik, hogy ez az első alkalom, amikor a Shakespeare-színház 2 párhuzamos együttesel játszik. Három Shakespeare-darab szerepel az együttes programjában: „Othello”, „A hogy tetszik” és „Negyedik Henrik”.

Amerikai díjat nyert európai filmek

Az USA párizsi nagykövete kormánya megbízásából öt európai filmet tüntetett ki, egy arany és négy ezüst éremmel. A filmek a nemrég megartott newyorki filmversenyen nyerték a díjakat. Az első díjat a „Szerezett hazám” című angol film, a négy ezüst érmet „Két garas” (olasz), „A világ szíve” (német), „Ragyogó szürküllet” (belga) és „Mindnyájan gyilkosok vagyunk” című francia film nyerte. Ez utóbbi egyébként most fut a tel-avivi mozikkban is.

Két nagy régi film új forgatása

Ifjúságunk hangulatát idézi fel a „Ben Hur” és a „Quo vadis”, a két híres néma film pusztá elírte is. — Hosszú felvonások és csaknem éppoly hosszú, romantikus színetek, lélekzetvisz-szafojtó nagy tömegjelenségek, amelyek akkori álmainkban is vissza-visszatértek. Ki ne emlékezne vágyakozással minderre. Hogy a két filmtéma milyen időszerű még mindig, igazolja az a tény is, hogy a Metro-Goldwyn-Mayer újra megfilmesíti őket.

(m. g.)

Textilüzlet végkiürítés

Ertesítjük a közönséget, hogy a raktárunkon lévő gyapjuszöveteket, mintás és sima selymeket továbbá minden egyéb textilárunkat rendkívül olcsón K I A R U S I T J U K

Ne szalassza el a rendkívüli alkalmat!

„DROR” Ltd.
T. A., WOLFSOHN U. 22.

K165

Koreai élményeiről beszél dr. Vida György amerikai tábori rabbi

A régi időkben, ha egy zsidó nyugodt életet akart fűznie biztosítani, elküldte a rabbisemináriumba, mert tudta, ha rabbistállumot szerez az ifjú, úgy nemcsak saját maga, hanem utódai számára is kényelmes és nyugalmas megélhetést biztosított. Így is volt ez Hitler korszakáig. Akkor kezdődött meg a rabbi kiűzése és a hitközségek megszűntetése. A rabbi nagy része földönfutóvá vált, egyrésze átkezdődött, így például a telavivi állatkert első állam-idomára, dr. Schornstein, Németországból menekült rabbi volt. A rabbi élete is nagy változásokon ment keresztül az utóbbi években és úgy zajlik, mint életünk általában. Különösen, ha valaki a tábori lelkesi hivatalban helyezkedik el.

Itt ül velem szemben dr. Vida György, a csongrádi származású volt gablonci rabbi, aki 13 év óta az amerikai hadseregben teljesít tábori lelkesi szolgálatot, kisebb-nagyobb megszakításokkal és most Szulob, Koreai fővárosból, Tokio, Havay, San Francisco, New York és Frankfurtban át rövid látogatásra Izraelbe érkezett. Körülbelül 24 ezer kilométeres utat kellett megtennie, hogy a Szentföldre lehessen. Dr. Vida rabbi fiatal kora ellenére többkötetes életregényt írhatna meg arról, hogyan lett dr. Vida Sándor volt csongrádi munkáspárti politikus asszisztens fiából fanatikus zionista, hogyan jutott észébe rabbipályára lépni és mit élt végig az utóbbi 13 esztendőben a különböző frontmakaszonok.

A „terítő” bomba
A csongrádi bombabemutató, mikor a Piroka-fesztivál bombát dobta a zsidó négyzeté chanukáestélyére — mondja a rabbi — győzött meg arról, hogy nem vagyok én magyar, hanem zsidó és akkor határoztam el, hogy érettségi után a breslaui rabbisemináriumba fogom folytatni tanulmányaimat. Az előirások még esztendő helyett hat évig nyomtam a seminárium padját, hogy kipótoljam a zsidó tanokban hiányos tudományomat. 1930-ban hívtak meg a megüresedett gablonci rabbilás betöltésére. 1938-ig láttam el ott a hitközségi rabbinoként és a náci bevonulása előtt Amerikába vándoroltam. Tökéletesen megtanultam angolul és sikerült New Jerseyben rabbilást kapnom, de nem maradtam ott sokáig, mert 1943-ban beváltam katonának és azóta is az amerikai hadsereg tábori lelkesi vagyok.

Az angol-amerikai vizsgálóbizottság összekötő tisztje
Az invázió után dr. Vida az amerikai hadseregben Belgiumba, Franciaországba, majd Németországba került 1946-ban, amikor a palesztinai kérdés megoldására ki-nevezett angol-amerikai vizsgálóbizottság működését megkezdte. Kicsönkérték, hogy az amerikai hadseregtől a bizottságnál az összekötő tiszt szerepét töltötte be. Ebben a minőségben — folytatja a rabbi elbeszélését — ismerkedtem meg dr. Marton Ernővel, aki mint a magyarországi és román zsidóság képviselője jelent meg Bécsben a vizsgálóbizottság előtt. A bizottság Pestre akart utazni, de a butaság az orosz hatóságok megakadályozták, majd arról volt szó, hogy a magyarországi zsidóság képviselői vallomástételre Bécsbe jönnek, de amikor ezeknek a kiutazási engedélyét sem adták meg, akkor jött el a bizottság élé dr. Marton, aki

Irtá: Sauber-Mihajlovics Sándor

abban az időben Svájcban tartózkodott.

Dr. Marton Ernő a bizottság előtt

— A zsidóság elég nagy-szamu képviselője világosította fel a bizottságot a zsidóság helyzetéről, hogy meggyőzze őket, hogy a zsidókérdés megoldása csak Palesztina lehet, de kevesen tették a bizottságra oly mély benyomást, mint dr. Marton Ernő. Még most is világosan emlékszem, hogy miután dr. Marton megtartotta másfélórás előadását, majd a bizottság tagjai által feltett keresztkérdésekre válaszolt, az elnök a már távozni akaró dr. Martont-hoz fordult, a következő kérdést tette fel:

— Köszönöm, doktor úr, érdekes előadást, valamint a kérdésekre adott tanulságos válaszait, amelyek, mint látom, igen meggyőző hatásúak voltak a bizottság tagjaira. De engedje meg, hogy egy utolsó kérdést tegyek fel én is. Mit tenné ön, ha a mi helyünkön ülne, vagyis javaslatokat tenné az angol és amerikai kormányoknak a Palesztina-kérdés megoldására?

— Az egész terem — folytatta dr. Vida — feszült érdeklődéssel tekintett dr. Martonra, hogy milyen választ fog adni erre a rávszult fel-tett kérdésre. Dr. Marton maga is meghökent egy pillanatra, de aztán nyomban megadta a szabatos va-laszt.

— Önök uraim — hang-zott dr. Marton válasza — eddig csak a zsidókérdés negatív oldalát látták. Lá-tták az elpusztult európai zsidóság maradványait, nyo-morokban, elesetségükben, kétségbeesett fájdalukban. Innen holnap tovább fog-nak utazni Palesztinába, a-hol látni fogják a zsidóké-rés pozitív oldalát, a dol-gozó, teremtő, országépítő zsidóságot. Ha mindezt lát-ni fogják és megkeresik a logikus összefüggést a két ellentétes jelenség között, akkor, elnök úr, nem lesz szükségük az én tanácsom-ra. Akkor önök is tudni fog-ják épp oly bizonyossággal, mint én tudom, hogy a zsi-dókérdésnek és Palesztina problémájának egyetlen m-oldása van csak: a zsi-dó állam megteremtése.

A bizottság tagjai moso-lyogva egymásra néztek és sorra odamentek dr. Marton Ernőhöz és melegen meg-rázták a kezét.

— Ehhez még csak any-nyit akarok megjegyezni — mondotta dr. Vida —, hogy a bizottság tagjai-nak többsége a kihallga-tások megkezdésekor még erősen zionistaellenes beállítottságu volt.

Dr. Vida összekötő tiszt minőségében elkíserte a bi-zottság egyes tagjait a kü-lönböző D. P. táborokba és titkos naplót készített a lá-tottak és hallottakról, vala-mint a bizottság tagjainak megbeszéléseiről. Ezt a nap-lót a Szochnut megbizottjáh-oz juttatta el és ezáltal kétségtelenül hozzájárult az állam kivívásáért folytatott harc sikeréhez.

A harcni fronton

A koreai háború kitörése-kor a Távolkeletre került dr. Vida, ahol szerinte jelen-leg 15 ezer zsidó katona harcol az amerikai hadse-reg kötelékében. A zsidó ka-tonák között sokan vannak, akik a frontokon is ügyel-nének a zsidó vallási előira-sokra, a menásizhoz hozzá sem nyúlnak, hanem a ha-zulról kapott kóser csoma-gokból táplálkoznak. A tá-bori lelkesi dzsipjén keresi a különböző frontszaka-

zokon szolgálatot teljesítő katonákat. Vele van a kato-nák számára kiosztandó ta-lesz-tfillin-cicész és szidéri-kon kívül egy összerakható frigyszekrény, amelyet per-csek alatt a dzsip elülső ré-szére szerelnek fel, úgy, hogy megérkezése után, a már rávált katonáknak megrendezheti a rögtönzött istentiszteletet. Sok munka-ja van a rabbinak főleg hus-vét ünnepe, amikor az ün-nep minden estjén külön-böző helyeken szederestét rendez.

— 1951 pészachján — me-séli dr. Vida — az egyik északi frontszakaszon kel-tett a szederestét megren-dezni. Már délután érke-tem oda, az előkészületek megtételére, azonban a leg-nagyobb meglepetésemre nemcsak a zsidó katonái-mat, hanem egyetlen ame-rikai katonát sem láttam az egész környéken. Azonnap érintkezésbe léptem a pa-rancsnoksággal, ahonnan ar-ra figyelmeztettek, hogy igyekezzek olyan gyorsan, t-o egy csak tudok a körzet-ből kikerülni, mert az ellen-ség körülierítette és már a reggeli órákban kiürítet-ték.

Dr. Vidának sikerült az utolsó percben az ellenséges szakaszról kijutni és a szederestét egy más állomá-s-helyen megtartani.

A zsidó katonák hősiessége

— A háború okozta pusz-tulásokat nehéz távolról el-képzelni — mondja dr. Vida. — Virágzó városok valósággal eltűntek a föld színéről. A házak rizsná-ból épültek és egy bomba-elegendő, hogy egy ötven-ézer lakóú városot lángba borítson. Ujimábo városból például csak a jeltőtábla maradt épen és egy ame-rikai katona prefábiló a tábla-ra a város neve élé irta: „ezelőtt”. Szomorú tréfa ez. A lakosságnak fogalma sin-csen a harc lejáróáról, de — a katonák zöme sem tud-ják, hogy miért harcol, nem úgy, mint a Hitler elleni háborúban. Ki kell azonban hangsúlyoznom, hogy a zsi-dó katonák sokkal bátrab-ban harcolnak, mint a töb-biek, mert tudják, hogy ha valamely feladatot nem te-ljesítenek tökéletesen, úgy népiük becsületét kockáztat-ják. Talán ennek oka az, hogy számárnyuknál sok-kal többben esnek el a harc mezején.

Magyar-zsidó fiúk a távolkeleti fronton

A frontokon a világ min-den részéről származó ame-rikai katonákkal találko-ztam, természetesen magyar-zsidó fiúkkal is. Érdekes, hogy a náci táborokból meg-menekült katonák lelki e-gyensülya igen gyakran megbillen. Különösen, ha drótszöveget látnak, vagy a-mikor a foglyok a konde-roknál ételkiosztásra sora-koznak fel. Ezek a képek

Impresszarió: B. GILON — K. GINZBURG
BEMUTATÓ — M. SARÉT KÜLÖGYMINISZTER VÉDNÖKSÉGE ALATT
Joaquin Perez Fernandez és együttese
LATIN-AMERIKAI BALLET
Folklór: dalok, táncok, zene, — argentin, brazil, mexikói, csilei, spanyol stb., népszokások és legendák.

30 TAGU EGYÜTTES

20 KEP

300 KOSZTUM

Bővebb részletek a városi hirdetőoszlopok plakátjain

Autóbuszok az előadások után, minden irányba. Rámát-gáni előadások Tel Aviv és az egész környék számára is. Haifai előadások Haifának és az egész kör-nyéknek is.

„RAMA” — RAMAT-GAN

Január 18. vasárnap PREMIER, 8.30 órákor és egész héten 1953 január 22-ig és tovább. 1953 jan. 20-án, kedden és 1953 jan. 22-én, csütörtökön délutáni előadások is 4 órai kezdettel — JEGYEK: Tel-Aviban: „Armon”, Hesse u. 4. — Rámát-Gában: Naftáji Bialik utca 57.

„ARMON” — HALFA

Január 24-én, szombat este két elő-adás: 6 és 9.15 órákor és egész héten, 1953 jan. 29-ig és tovább. 1953 jan. 27-én, kedden és 1953 jan. 29-én, csütörtökön délutáni előadások is 4 órai kezdettel. — JEGYEK: K. Ginzburg irodájában.

A bemutató bevételeinek egy részét a második világháború és a felszabadító há-ború rokkantjainak alapjaira fordítják. K185

ZENE ÉLET

MOZART-EST

„Collegium Musicum” név alatt Ejtán Lusztig, a tel-avivi kamarakörökkel lelkes vezetője hangverseny-soro-zatot rendez, melyen a zene-irodalmal ritkán hallható művei kerülnek előadásra. Az első Bachnak szentelte, a másikat a tanítók házá-ban Mozartnak.

Mozat azon ritkatehetségű csodagyerekek közé tarto-zott, kiknek zsenije már igen korán megnyilvánul. Hatéves korában már kül-földi körutra viszi apja, — ki sajnos, a gyermek zongoratehetségét bőségesen kamatoztatta a maga javá-ra. De Beethovennek, Schu-bertnek és Bachnak nem adatott meg, hogy már gyer-mekkorukban a világot jár-ják és gazdag tapasztalato-kat szerezhessenek. Ők szin-te mindent önmagukból kel-lett, hogy méritsenek. Mo-zart azonban hatéves korá-n III. M. császár és császárné müncheni udvarában produ-kálja káprázatos zongorajá-tékát. Schönbrunnban Má-ria Teréziát ragadtatta el, Versaillesben Pompadourt gyönyörködteti, majd Lon-donban III. György királyt ejti ámulatba. De közben szorgalmasan látogatja min-denütt az operaelőadásokat és szívja magába teli tudó-sá a szellemi és művészeti élet minden megnyilvánulá-sát.

Párizsban a „Comedie Francaise”-ben ismeri meg J. J. Rousseau rendkívüli népszerű daljátékát, a „Falu-jós”-t (Le divin du vil-lage), amelynek szöveggény-vét néhány évvel később Schachtner, bécsi udvari trombitás dolgozza fel szá-mára „Bastien és Bastienne” című pástorjátékához, amelyet most nálunk a Col-legium Musicum mutatott be. A történet naiv és egy-szerű szerelmi cselzövény.

Olyan téma, amely Mozart dalművein vörös fonalként húzódik végig. Ezen épül a „Szóktetés a szerjából”, „Figaro házassága”, „Cosi fan tutte”, sőt a „Varázsfuvola” is s a szerelmi árná-nyok eme labirintusából csak „Don Juan” démoni konfliktusai emelnek ki.

Dr. Vidát sebesülése foly-tán helyezték vissza Német-országba, ahol a bajoror-szági katonai lelkesi hiva-talban teljesít szolgálatot Münchenben. A németorszá-gi zsidókrol beszélve, el-mondja dr. Vida, hogy Ne-metország most a régi Pa-lestina szerepét vette át. A zsidók oda meghalni jon-nek. Nagy részük Izraelben is volt, egyesek végigjárták Amerikát, de sehohsem talaj-ják meg helyüket, mert nem tudják megszokni a munka-fegyelmet és eljönnek Ne-gyenyruhás rabbija...

A halálra ítélt német zsidóság

Dr. Vidát sebesülése foly-tán helyezték vissza Német-országba, ahol a bajoror-szági katonai lelkesi hiva-talban teljesít szolgálatot Münchenben. A németorszá-gi zsidókrol beszélve, el-mondja dr. Vida, hogy Ne-metország most a régi Pa-lestina szerepét vette át. A zsidók oda meghalni jon-nek. Nagy részük Izraelben is volt, egyesek végigjárták Amerikát, de sehohsem talaj-ják meg helyüket, mert nem tudják megszokni a munka-fegyelmet és eljönnek Ne-gyenyruhás rabbija...

A 12 éves gyermek száma ra „Bastien és Bastienne” szerelmi bonyodalma még mulatságos és kedves játék volt csupán. De mit is je-lent ez a „játék” Mozartnál? „Teljes elszakadást a föld-től, teljes átköltözést az ér-ter-be, — olyan régiokba, ahol szinte már levegő sincs, mert szellő sosem mozdul”. — írja nagyszerű ifjúkori tanulmányában 1921-ben, Szaboicsi Bence. S Mozart „gyermeki” kedélyéről ezt írja könyvében: „Semmi sem cáfolhatná meg jobban a „mozart gyermek-lélek”-ről” mozart legendát. Aki min-denképpen túljutott, annak bizo-nyára van rokonsága azzal, aki még semminek sem in-dult neki; közös bennük a világon kívül állás, a kü-zdökhöz való nagy ideg-esség; talán ezért szeretik a zsentek a gyermekeket. Ez-ért felszines, felelőtlen üre-s-nyában és aszkézisében vé-gigküzdött minden emberi szenvedést és lázongást, le-száll a hegyek közül, hogy sipot faraghasson odalenn a gyermekeknek. A fűzfásip-játék, de jelenti az éneket is, a dal ópiumát és varáz-s-látát, a csodatevő amulettet az egyetlen módot, mely meg-megmentheti az embe-eket odalenn attól, hogy a világon nyomorultul, árván és megaláztatva pusztulja-nak el.”

„Bastien és Bastienne” jólsikerült bemutatóján Jona Blank, mint Bastienne, David Halpern, ismert ope-ra-tenor, mint Bastien, Jeho-sua Zohar pedig, mint Cola működött közre, Ejtán Lusztig vezénylete mellett. Mozart szentánul virtuóz hangversenyáriát irt ismert énekesek számára, szinte a testükre szabva azokat. — Ezek közül a „Per pieta, non riercate” című Hal-perntől, a sógorúnéné, Aloysának írott koloratur-áriát, „Mia speranza adora-ta”-t pedig Jona Blanktól hallhattuk a Collegium Mu-sicum koncertjén. — Befé-jezésül a vonósnégyese-re (Folytatás a 7. oldalon.)

olyan asszociációkat váltá-nak ki náluk, hogy néha va-lósággal ideggyógyászati ke-zelésre szorulnak.

rendszerint rendőrkézre kerülnek s a német náci bírók hosszú börtönbüntetésre íté-lik el őket. Egyesek vegye-s-házasságban élnek és fár-adtak új életet kezdeni és a-zok már ott fognak megha-lni. Egyes táborokban tüd-ös egyéb gyogyíthatatlan betegnek vannak összponto-sítva, akik előtt emiatt min-den ország kapuja le van zárva és ott vannak elmu-lásra ítéltve.

Most Vida dr., aki végig-járt az egész világot, ro-viudt izraeli tanulmányutrá e-kezett. Bár sok mindent la-nett az utóbbi 13 esztendő-ben, egyetlen ország sem ragadta úgy meg, mint az Irgeret Földje. Ez nem is csoda. Hisz ez a zsidók or-gszága, ő pedig a zsidók e-gyenruhás rabbija...

• A KOMMUNISZTA BOSZORKÁNYPÉL MŰHELYTITKÁRI

Irtá: Petrovics Béla

13.
Itt rabtársai leszátaggott kör-mé-bevert arcu emberek. Beépített ra-bok, egykori magasállású tisztvisé-lők, pártfunkcionáriusok, volt entel-ektüelek, munkások. A feladatok egy: megrémíteni a statisztát. Meg-győző erővel beszélnek, mert ha mi-közösük nyomán raj cellatársuk meg-mindig ellenállna — a beigért fel-emelt cigarettá-adag helyett verést kapnak. Nagy rábeszélő erővel esze-telik milyen reménytelen a tagadás. — Mi is tagadtunk, nem irtuk alá a jegyzőkönyvet. Tárgyalás nélkül tartanak itt már börtönt. Ott csomag gozhat...

A rábeszélés t. Ujabb kihallgatás. Statisztizta többnyire vallomást. Ennek a statisztizációját írt meg barátját, látta valamit, az következményektől számban ismert el a munkisták soha el-sajjátkezü aláírás tudnának kézzeg-nyönyt ezerszám-t

A beépített rabok intézménye

De az eredeti aláírás kell. Ez az kezdődik a preparálás második fá-zsa. A statisztizt újabb kisebb cellába viszik. Itt már csak egy rabtárs van. Ez is beépített ember, olysav-laki, akit valamilyen előző ügyben fogtak el s addig kínozták, amíg va-lalkozott a szerepre. Ilyen beépítet-rab volt elsőzőkém pillanatában dr. Szabovics Endre belügy-i államtitkár, Cseresznyés Sándor, a belügyi re-tteget sajtófőnök, Rosta Endre, minisz-terelnökségi sajtófőnökök s a már említett Borbély Zoltán. Cseresznyés volt egyébként Vogeler megfigyelője.

A beépített rab eleinte ijeszt. Azzal ijeszt a statisztát, hogy beismerit bű-nej alapján felakasztják. S amikor eléggé nagy a rémület, akkor lépnek a színpadra a reményládók, akiknek vezetője maga Décsi Gyula. Ujabb kihallgatás. Ennek során kiderül, hogy talán nem elveszett a helyzet. A statisztának szabályos ajánlatot tesznek. Ha a már a beismerit bűn-ök mellé elismer még néhányat s haj-landó válladt-társai s főképp a fővált-tott ellen elmondani azt a szöveget, amit az AVO ad át neki, akkor eset-leg felére csökkentik majd büntet-sét vagy megmenekítik az akasztó-fától... vagy szabadlábra helyezik letartóztatott feleségét, anyját, gyer-mekét...

Aszerint, kire mi hat a legjobban. Ha nem vállalkozik azonnal a szerep-re — újabb kínzás. Sokszor heteken át s a kínzások után állandóan ott van a kis cellában a beépített rab, aki beszél, beszél, törí az ellenállást,

Főpróba a Markó utcában és főpróba Pét

Autóba ültetik s a kocsi egyenesen a Markó-utcai törvényszék-re hajt. A statisztizta magának a tanácselnöknek (Jankónak vagy Oltynak) a szájból hallhatja, hogy ha jól vall, jelentés-megy Rákosihoz s eszéken a bünte-tés... vagy szabadlábra kerül a hoz-zátartozó; ha nem: azonnal fellü-gesztek a tárgyalást s nemcsak a sta-tiszttát számolják fel azonnal, hanem vele együtt minden hozzátartozóját.

A jelenetek — amit minden nagy-per mellékszereplője átél: Moszkvától Budapestig — mindig tanúja a kijel-ölt védő s maga a népiügész is. Pesten Alapy Gyula, Véspszikének gi-lóglóbb lett epigónja...

Aztán már nincs egyéb hátra, csak az időközben megirt szerepek meg-tanulása. Tanulópártnar a beépített cellatárs, ellenőrök a megfelleml-tő osztag tagjai s ellenőr maga a ta-nácselnök.

Miré a tragikus sorsu csoport le-kerül Péter Gábor szobájába, hogy a főváltott jelenlétében felmondja a betanult szöveget, már a halálfele-m sápadtsága él az arcukon s mind-gyegyikben csupán az tartja az élet-erőt, hogy talán valakiből kiszaba-dulnak ebből a pokolból s majd el-mondhatják, milyen áron tették meg a vádoló vagy beismerő vallomást.

Ez az utolsó kihallgatás tulajdon-képpen főpróba. Péter Gábor helyet-tesíti a tanácselnököt, aki most nincs jelen. Nincs jelen, hogy a preparát agya főváltott, akit tébolyig feszít a bünt-tudat, azt higgye, igazi bíróság elő-áll majd s megbonlított lelkiállapota-ban a töredelmes vallomástól remél-

Supka cikket irt — csak éppen nem tudott beépített embere...

Nyílt ellenállásban alig volt fantá-zia. A „Világ” mégis megkísérelte. Nem jelent meg a kiszabott cikk s nem közölte a lap az első oldalon a megküldött fotókópiát. A lapot azon-nal elkobozták, utána betiltották és az utcára felvonultatott cececsék szétverték a szerkesztőséget. Supka Gézát, a főszerkesztőnket napokon át vallatták az Andrássy-ut 60-ban majd a lap élére odakerült Szekeres János volt belügyi titkár, Rákosiék (Folyt.)

Mit tartalmaz az öröklakásokról szóló törvény?

A Kneszet eddigi törvényhozásában nem mutatott sok eredetiséget. A török és az angol mandátárius uralom alatt Palesztinában bevezetett törvények rosszak ugyan, de semmivel sem rosszabbak, mint az Izraelben ma érvényben lévő törvények. Ennek oka az, hogy a Kneszet eddig csak toldozott-foltozott a meglévő törvényeken, de nem hozott létre semmilyen radikális változást. A törvények részben megváltoztatása pedig csak még szövevényesebbé teszi azt a bonyolult jogi állapotot, melyben nemcsak a laikus, de sokszor még a jogász és a bíró is igen nehezen igazodnak el. Ha valaki erre azt válaszolná, hogy négy év nem elegendő idő radikális reformokra, akkor más országok példájától kivilondulva, kétségtelenül helyesen válaszol. Ez a válasz azonban a tényeken mit sem változtat.

Jogrendszerünk szövevényében előkelő helyet foglalnak el azon törvényeink, melyek ingatlanokra, jelzálogra, bérletekre vonatkoznak. A törvényekből amúgy is adódó komplikációk csak növekedtek azért, hogy a legtöbb izraeli polgárnak fogalma sincsen ezekről a törvényekről. Ha valaki öröklakást, vagy sikurt vesz, rendszerint blanketta-szerződések ir alá, melyek tartalmát nem ismeri. Az aláírás meg van győződve arról, hogy a blanketta az egyedül törvényes lehetőségét foglalja magában annak a jogügyletnek, melyet megkötni akar. Pedig a blanketták szövege egymástól igen eltérő és ugyanakkor döntő az aláírás jövőbeni jogi helyzetét tekintetében.

Hány új olét ismerünk, aki tudomása szerint sikurt vett, ami az öröklakás fogalmának felele meg, pedig valójában egyszerű bérleti szerződést ir alá, mely talán évtizedek után lenne átalakítható öröklakássá, ha a Szochnut, az Amidar, vagy az érdekelt sikur-társaság úgy fogja akarni. Hányan írunk alá örökbérleti szerződést, anélkül, hogy fogalmuk lenne ennek jogi jelentőségéről. Mindaddig, míg a szerződés aláíró önmaga lakik a lakásban, legtöbbször nem is jön rá arra, hogy a szerződés formájának komoly jelentősége lehet számára. Ez azonban nyomban nyilvánvalóvá válik, ha a lakás gazdát cseréli, ha a tulajdonos albérlte akarja adni, ha rokonokat akar lakásába befogadni, vagy ha lakrészére jelzálogkölcsönt kíván szerezni.

Az elmúlt napokban jelent meg végre egy törvény, amely az első Kneszet történetében, amely hivatva van részben új formában szabályozni az ingatlanokra vonatkozó törvényes rendelkezéseket. Ez a törvény „az öröklakásokról szóló törvény”.

Tudvalevőleg egy telekkönyvi parcellának csak osztatlan tulajdonosa lehetnek. Tehát, ha egy 1 dunamos parcellának két telekkönyvi tulajdonosa van, akkor a két tulajdonosnak egyforma része van a parcella minden egyes négyzetcentiméterében, anélkül, hogy jogilag feloszthatnák egymás között a parcellát. Ha pedig a parcellára lakások épülnek, akkor az összes lakások egyformán vannak a két (vagy több) tulajdonos tulajdonában. Ha az ingatlanra kölcsönt vesznek fel, úgy az egész ingatlant terhel. Ha a kölcsönt csak egyik tulajdonos vennie fel, akkor is az minden egyes lakás felrészét terhel. Annak érdekében, hogy az öröklakás tulajdonosa legalább abban legyen biztos, hogy lakásából nem fogják a többi lakástulajdonosok kifenni, vagy nem fogják követelni, hogy vele együtt lakhassanak a lakásban, alakult ki az a forma, hogy az öröklakás tulajdo-

írta: Dr. Fendrich Ernő

nosa örökbérleti szerződést kapott nevére (49 évre, 99 évre, vagy akár 999 évre is), mely szerint szimbolikus örökbérletet fizetése mellett telekkönyvíleg lett biztosítva kizárólagos bérleti joga. Ugyanakkor a legtöbb öröklakásos ingatlanról az ingatlan tulajdonosként egy részvénytársaságot, vagy szövetkezetet jegyeztek be, melynek részvényei az öröklakások tulajdonosai között lettek felosztva, lakrészeik nagyságának arányában. Ha valaki részvényeit átruházta, ezzel ingatlanrészét ruházta át és ha az örökbérleti szerződés átruházta, (feltéve, hogy ezt maga a szerződés megengedte), akkor ugyanolyan jogokat biztosított a vevő számára, mint amelyekkel addig ő rendelkezett. Jogi értelemben azonban az öröklakás tulajdonosa nem a saját lakásának volt tulajdonosa, hanem az összes lakások egy meghatározott hányadának, vagy egy bizonyos számú részvénynek. Ez legtöbbször azt is jelentette, hogy az öröklakásra jelzálogkölcsönt nem lehetett szerezni (a jogi komplikációk miatt) vagy ha igen, akkor ahhoz a többi társtulajdonosok hozzájárulása és legtöbbször formai felelőssévvállalása is szükséges volt. Nem kétséges, hogy ma, amikor a defláció folytán sok öröklakás tulajdonosa nem fogja az amortizációs részleteket fizetni, sokan fognak ráeszmélni arra, hogy bankok tőlük olyan bekebelezett adósságok kifizetését fogják követelni, mint társtulajdonosoktól, melyek fennállásáról nem is tudtak.

Az új törvény előírja, hogy minden telekkönyvi hivatalban külön telekkönyv állítható fel az öröklakások házakról. Minden olyan ház, mely kettő, vagy több lakás, vagy üzlethelyiségekből áll, bejegyezhető, mint társasház. Minden egyes lakás, vagy üzlethelyiség (akármilyen kicsiny, ha a többi lakástól el van különítve és önálló használatra alkalmas), külön telekkönyvi egységként bejegyezhető.

Az új törvény részletesen szabályozza, hogyan bekebelezhető be egy társasház a telekkönyvi hivatalban. E célból kérvény nyújtandó be a telekkönyvi hivatalhoz. A kérvényhez a tulajdonosoknak legalább fele hozzá kell járuljon. A kérvényről mindazok értesítést kapnak, kiknek a telekkönyv szerint valamelyes bejegyzett joguk van az ingatlanra. Ez utóbbiak jogaik megvédése céljából ellenezhetik a társasházban lévő lakások külön telekkönyvi bejegyzését. A kérvény felett a telekkönyv vezetője, vagy az e célból kinevezett tisztviselő dönt. A döntés ellen a törvényszékhez lehet fellebbezni. Ha a társasházban lévő lakások önálló bejegyzést nyerne, gondoskodás történne a törvényben arról, hogy a bejegyzés időpontjában fennálló jelzálogok örökbérletek vagy más terhek megfelelő módon bekebeleztesse az új lakásegységekre acélból, hogy ezek a jogok továbbra is biztosítva legyenek.

Az öröklakások tulajdonosai jogosítottak egymás között megállapodást kötni, mely a társasházra vonatko-

zó kezelési, vagy más kötelezéseket foglalja magában és ezen megállapodás ugyan-csak telekkönyvi bejegyzést nyerhet. Amennyiben az érdekelt ilyen megállapodás bekebelezését nem kívényezik, az esetben az öröklakások tulajdonosai úgy tekintendők, hogy egymásközti viszonylatban a törvény fűg-gelésekben lévő megállapodás-mintát tekintik kötelezőnek.

Mig a fenti módon bejegyzett társasházban minden egyes öröklakás egyéni és közös tulajdonosok tulajdonosaik úgy tekintendők, hogy egymásközti viszonylatban a törvény fűg-gelésekben lévő megállapodás-mintát tekintik kötelezőnek.

Ha a társasház együttesen biztosítandó be tűz ellen. Bár a törvény a hivatalos lapon már közzé lett téve, az csak 1953 március 19-én lép életbe.

Ha az öröklakások tulajdonosai nem egyeznek más-kép meg, úgy mindegyikük jogosított a lakásában tet-peszése szerinti változtatásokat vagy javításokat eszközölni. Ha a változtatások a közös tulajdonban lévő ház-rész vagy egy másik lakás értékét csökkentenék, úgy a többi érdekelt hozzájárulása is szükséges a változtatáshoz.

Ha a közös házrész fenntartása érdekében olyan munkák elvégzése szükséges, mely kárt okoz egyik lakásban, a kárt kötelesek az összes többi lakástulajdonosok megtéríteni. Az öröklakások tulajdonosai minden évben egyszer közgyűlésre ülnek össze, mely a társasház vezetőségét megválaszolja. Ez a vezetőség intenzi a társasház ügyeit. Azonban még a közgyűlés sincsen jogosítva, olyan terhek viselésére kötelezni az egyes lakások tulajdonosait, amelyek a törvény nem ír elő.

A fenti törvények az a célja, hogy a társasházaknak önálló telekkönyvi bejegyzésén kívül a társasházak tulajdonosai közötti jogviszonyt szabályozza, és az esetleges viszályok elintézését leegyszerűsítse. Ezáltal megszűnik az a lehetetlen állapot, hogy ha például valaki egy sikurtársaság házába sikurt vett, egyszerre részvénytársasági igazgatóvá is vált és felelős lett, adó és más szempontokból egy részvénytársaság ügyleteit amelyekhez mit sem értett amelyekhez semmi más köze nem volt, mint az, hogy egy olyan lakásban lakott, mely formálisan a részvénytársaság tulajdonát képezte.

Az új törvény intézkedéseit egyszerűk és érthetőek. Biztosított ez, mely bevezetése lehet egy áttekinthető és praktikusabb jogrendszernek.

Minden olyan adó, vagy illeték, mely az államnak, a városnak vagy más hatóságnak a társasházal kapcsolatban jár, külön vendég ki minden egyes öröklakástulajdonosra. Ez azt jelenti, hogy egyik tulajdonos a másikét nem felelős.

A végrehajtási utasítás fogja meghatározni, hogy társasházak bejegyzésével kapcsolatban milyen illetékek fizetendők. Annak érdekében, hogy a törvény életbeléptetésekor fennálló társasházak a törvény előírásainak megfelelően önálló lakásegységekként nyerne bejegyzést, a törvény előírja, hogy egy éven belül minden társasháznak öröklakásokká való bejegyzése tárgyában benyújtott kérvény és az azzal kapcsolatos eljárás teljesen illetégmentes. Ha a társasház részvénytársaság, vagy szövetkezet nevére volt bejegyezve, úgy annak a nevére, aki eddig örökbérletként volt bejegyezve, az öröklakás tulajdonjoga illetégmentesen

kebelezhető be. Ez azt jelenti, hogy a részvénytársaság vagy a szövetkezeti forma teljesen megszüntethető és az öröklakás tulajdonosa illetégmentesen bekebelezheti saját nevére a lakást. Az új törvény még azt is megengedi, hogy a meglévő társasházaknál, ha azok egy éven belül a fenti módon önálló bejegyzést nyerne, az önálló bejegyzéssel egyidejűleg az eddigi örökbérleti vagy társtulajdonos házastársára (férjre vagy feleségre) az öröklakás felerésztése vonatkozó jog illetégmentesen átruházható legyen. Az itt említett bejegyzések mentesek ingatlanadó alól is. („Másrészről a módosított jogi szabályozásról”.)

A társasház együttesen biztosítandó be tűz ellen.

Ha az öröklakások tulajdonosai nem egyeznek más-kép meg, úgy mindegyikük jogosított a lakásában tet-peszése szerinti változtatásokat vagy javításokat eszközölni. Ha a változtatások a közös tulajdonban lévő ház-rész vagy egy másik lakás értékét csökkentenék, úgy a többi érdekelt hozzájárulása is szükséges a változtatáshoz.

Ha a közös házrész fenntartása érdekében olyan munkák elvégzése szükséges, mely kárt okoz egyik lakásban, a kárt kötelesek az összes többi lakástulajdonosok megtéríteni. Az öröklakások tulajdonosai minden évben egyszer közgyűlésre ülnek össze, mely a társasház vezetőségét megválaszolja. Ez a vezetőség intenzi a társasház ügyeit. Azonban még a közgyűlés sincsen jogosítva, olyan terhek viselésére kötelezni az egyes lakások tulajdonosait, amelyek a törvény nem ír elő.

A fenti törvények az a célja, hogy a társasházaknak önálló telekkönyvi bejegyzésén kívül a társasházak tulajdonosai közötti jogviszonyt szabályozza, és az esetleges viszályok elintézését leegyszerűsítse. Ezáltal megszűnik az a lehetetlen állapot, hogy ha például valaki egy sikurtársaság házába sikurt vett, egyszerre részvénytársasági igazgatóvá is vált és felelős lett, adó és más szempontokból egy részvénytársaság ügyleteit amelyekhez mit sem értett amelyekhez semmi más köze nem volt, mint az, hogy egy olyan lakásban lakott, mely formálisan a részvénytársaság tulajdonát képezte.

Az új törvény intézkedéseit egyszerűk és érthetőek. Biztosított ez, mely bevezetése lehet egy áttekinthető és praktikusabb jogrendszernek.

Minden olyan adó, vagy illeték, mely az államnak, a városnak vagy más hatóságnak a társasházal kapcsolatban jár, külön vendég ki minden egyes öröklakástulajdonosra. Ez azt jelenti, hogy egyik tulajdonos a másikét nem felelős.

A végrehajtási utasítás fogja meghatározni, hogy társasházak bejegyzésével kapcsolatban milyen illetékek fizetendők. Annak érdekében, hogy a törvény életbeléptetésekor fennálló társasházak a törvény előírásainak megfelelően önálló lakásegységekként nyerne bejegyzést, a törvény előírja, hogy egy éven belül minden társasháznak öröklakásokká való bejegyzése tárgyában benyújtott kérvény és az azzal kapcsolatos eljárás teljesen illetégmentes. Ha a társasház részvénytársaság, vagy szövetkezet nevére volt bejegyezve, úgy annak a nevére, aki eddig örökbérletként volt bejegyezve, az öröklakás tulajdonjoga illetégmentesen

kebelezhető be. Ez azt jelenti, hogy a részvénytársaság vagy a szövetkezeti forma teljesen megszüntethető és az öröklakás tulajdonosa illetégmentesen bekebelezheti saját nevére a lakást. Az új törvény még azt is megengedi, hogy a meglévő társasházaknál, ha azok egy éven belül a fenti módon önálló bejegyzést nyerne, az önálló bejegyzéssel egyidejűleg az eddigi örökbérleti vagy társtulajdonos házastársára (férjre vagy feleségre) az öröklakás felerésztése vonatkozó jog illetégmentesen átruházható legyen. Az itt említett bejegyzések mentesek ingatlanadó alól is. („Másrészről a módosított jogi szabályozásról”.)

Az utolsó utasítás

(Folytatás az 5. oldalról)

celejához és odaszólt a szállóportáshoz: — Komoly Ottó urat keresünk. — Kiket jelentek be kérem? — Dorogi István honvért-hadapródmester és Csik Lajos örvetető.

— Azonnal fellelőfontok. Néhány perc múlva öten ültek a Ritz társalgójában, Komoly Ottó és felesége, a titkárnője és a két „honvéd-e gyén.” Meg se várva, míg elhelyezkedtek, élénken kérdezte az „Öreg”, na mi az újság?

— Először is a holnap katonai jelszót szeretném tudni, Elnök ur. Komoly szivarzsebéből kis — összehajtott cédulát vett elő és olvasta: — A jelhang, „Sífók”, a jelszó pedig „Vezérünk csak egy van.”

Az utóbbi kitétele kicsit gunyosan elmosolyodtak, de az elnök ur ismét elmosolyodik és másodsor is felteszi a kérdést: — De most számolatok be fiaim, hogy mit végeztetek ma?

A két német kocsi raktárak a Weckerle-utcai raktárban az elkészített élelmiszerszállítmányt, az után hozzávettük a Vilmoscsászár-uti címen, a két mázas cukrot. Délután pontosan háromkor a megbízott gettó-kapunál az egészet lerakták az ottvárakozó öreg muszosok, „rendőr felügyelet” mellett. A gyerekeknek szánt tejport az utasítás értelmében, a másik kapuhoz vitték, ahol azt a nyilasnak öltözött Schlesinger vette át. — Na most figyelj ide örmester ur, — veszi át ismét Komoly a szót — holnap kezdve minden nap 5 korcsival kell a szállítást megismételni. Reggel elmentek. — De nincsen öt nagy teherautó. Különben is túlkockázatos egy egész karavánnal végigmenni a városban, — szól közbe „Csik örvetető”.

Komoly Ottó barátságos arca megkeményült. Ellentmondást nem tűrő hangon szólt meg, ami pedig nála szokatlan volt. — A gettóban most száz és száz ember vívódik az éhhalállal. Minden egyes szállítmány emberéletet vesz el. Ti ezt nem értitek meg? Nem érdekel, hogy honnan veszitek az autókat. Szereztek, ahogyan eddig szereztétek. Nem kell kimélni őket, ökö sem kimélni a mieinket. Egyre vigyázzatok, ne maradjon áruhátrahagyott, mert az ezek sinya lennének meg. Az öt teherautónak holnap kell raknia szállítmányát a már kipróbált helyen!

Ezután részletesen elmondta utasításait, amelyeket a két egyenruhás fiatal ember pontosan elraktározott a fejében. — De van egy, még fontosabb, második utasításem is... Szólt meg ismét Komoly. És ezt az utasítást nem mondhatta el többé... Az asztalukhoz odalépett egy „árpásávos”-karszalagu nyilas, kis szakála volt, mellén keresztben géppisztoly lógott, öve pedig kézi-

gránátokkal volt kirakva. Mögötte hét hasonló alak állt.

— Komoly Ottót keresem! — A megszóltott felélt. — En vagyok. — Kérem kövessen. Erre Dorogi hadapródmester megkérdezte, hogy ki ő tulajdonképpen? — Vörös Zoltán vagyok. Az V. kerület titkos nyomozó-osztály főnöke. És maguk is — tette hozzá — igazolják magukat, mert — és itt gunyosan megnyomta a hangszlynt — ennek a zsidóvezérnek a társaságában vannak.

— Ugy tudom, hogy Komoly ur a Nemzetközi Vöröskereszt Bizottságnak budapesti elnöke, választotta Dorogi, de talán kölcsönösen igazoltsassuk egymást! — Kérem, kérem, — válaszolta Vörös és hosszú borkabátja alól igazolványt húzott elő, s mutatta Dorogiék is odatartották a magukét, amely kicsit alaposabb vizsgálat után csak egyszerű hamisítvány lett volna, hozzátette még, hogy... — köszönöm, elnézést kérek testvér, de manapság sok zsidó jár katonai egyenruhában. — Komoly! Önnél pedig házkutatást tartunk. Menjünk fel a szobájába.

A szomszédos Vadászúrt szállodában lakott a Nemzetközi Vöröskereszt svájci delegátusa, Komoly Ottó egyik közvetlen munkatársa, Hans Weyermann. Csik átszaladt érte, Dorogi pedig telefonált egy Komolyné által megadott számra, ahol az elnök úr egyik tisztelője és lekötélvezető, egy nyilas ügyvéd, a pártvezetőség tagja jelentkezett.

— Halló, azonnal intézkedem! Weyermann is megérkezett diplomata útlevelel: — Azonnal intézkedem! Később befutott Weyermann egyik barátja, egy magasrangú huszárszt. ő is megígérte, hogy azonnal intézkedik. Amikor a „hadapródek” azt javasolták, hogy erőszakkal szabadítsák ki Komolyt, hiszen ökök között vannak, akkor a leg határozottabban megiltoták. Csak bajt hozna a Ciönista Szervezetnek, amely most fedőszerve a Nemzetközi Vöröskereszt égisze alatt dolgozik, és magának a Vöröskeresztnek is veszteséget okozhatná.

Nemsokára megjelent a lépcsőlejártnál Komoly Ottó, rövid bundakecskben. Mögötte a három állig fel-fegyvertelt nyilas. — Két órán belül itt vagyok, — búcsúzott el a feleségétől.

Weyermannék elmentek, senki sem tudott intézkedni. A „katonák” vártak, s amikor már régen letelt a két óra, úgy hajnal felé újra felsorakozott a kis menet és indult visszafelé.

Furcsa kis örvet, a járőrparancsnok acélsisakja alól két könnyesepp gördül végig az arcán. — Semmi, semmi, csak a hidegtől van, — mondja magában, aztán hangosan hozzátesszi: — Az „Öreg” nem mondta el a második utasítását, sohasem fogjuk tudni végrehajtani.

FAY KORNEL

FÉRFI- és NŐI szabóság Weiss István
Müstoppolást, fordítást, alakítást is vállal. TEL-AVIV, Feierberg 29.
„CENTRAL” LOMBARD
T. A. Allenby 87. L. 6.
Ékszerre és minden értékre 1/9—1/2-ig, 1/5—6-ig.
ROSENFELD T. A., Dizengoff u. 140
KÉPKERETE. Művészi reprodukciók. A legjobb izraeli festők állandó tárlata

KOZMETIKA ALICE
T. A., ALLENBY 41.
Bejárati: Tschernichovsky 2./III
Bécs-newyorki diploma
Arcmasszázs —.800
Tisztátalan bőr kez. —.800
Kozmetikai tanfolyamokat is indít.

Gyakorlattal bíró **szabósz(nő)t**
KERESÜNK
női ruhakonfekcióhoz. Tel-Aviv, telefon 62976. K183

KERESÉSEK megvételre
2 szoba-komfortos LAKÁST
Kfár Szaba, Rámátájim, Raanana környékén. — Esetleg cserébe hasonlóval. „Choloni” jellegére a kiadóba. K157

HABARAK BUTOR
TEL - AVIV, HECHALUCIM 42
RESZLETRE IS Uj és használt bútorok
CSERE EL ADÁS
Szalonbutorok Modern patenf reklamiék

OLIV SHAVIT
KÁVEJÁT SHAVIT-TAL KEVERJE.

Bécsben és Budapesten 18 éven át működött **kozmetikai szalon.**
Modern arcapólas, szempillafestés, végleges száreltávolítás rövidhullámmal
LA BELLA
Dr. Kovács Elemérné
T. A., Jehuda Hálévi 104.

AP
VARE (központ) vitás, kir let. T. A. Becéllet 9
Öttonás gástanal elutasítás áron alu mi fiókka utca 2.
Pelyhet, árban ve tészt váll T. A., R
Varrógép eladó: Jaffa, B
Varrógép nalra. A mann, T da 14.
BMW 25 Jáva 10 állapotba mann, T
Szőp k szekrény telre. „S kiadóba.
Hasas k werker 6. sz. B
LA
Lakásat gyorsan Elenberg Aviv, J 62514.
Lakást, raktárt Gán és biztos tit: E. (új cím) (Becéllet 4-6).
Lakást, letet, gorú di „Expres Bálle M let. Fél d. u. 4-
L a k a akar? Sándor irodájá lat Bei
Lakásé és elon Alexan utján. szobasz
Fiatlale ba kta Rámát blokk
Natan, v. u. 1 fúrdós nali k. Érdekl tanja.
Szoba-sek sü könyv hely jelleg
Uj F Vogel-Altenb Magár gyarult
Kén
Jó kö HADA tártk könyv A le HADA 39. A
JÓ F olvast kölesé A lenti veket vásár

APRÓHIRDETÉSEK

ADAS - VETEL

VARROGEP MERKAZ (központ) vétel, eladás javítás, kimondottan szaküzlet. T. A., Bét Lechem 8. Becsület suknál. A 2

Ötönás Studebaker, kifogástalan állapotban, test-tel, elutazás miatt sűrűsen, áron alul eladó. Jeruzsálemi fiókiadóhivatal, Javetz utca 2. A150

Pelyhet, tollat legmagasabb árban vesznek. Paplankészítést vállalok. Weingarten, T. A., Rothschild 60. A14

Varrógépet „Singer”-t vesz elad: Ing Hirschensohn, Jaffa, Bustrus 12. A5

Varrógépet keresek azonnaira. Ar mellékes. Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 14., udvarban, (11-1). A47

BMW 250-es, Puch 125-ös, Jáva 100-as, mind kitűnő állapotban, eladó. Groszmann, Tel Aviv, Sheinkin 18. A162

Szép külföldi kombinált szekrényt keresek megvételre. „Szekrény” jellegére a kiadóba. A155

Hasas kecske eladó. Feuerwerker Cvi, Jaffa, 289-es u. 6. sz. Bosztrusz mögött. A160

LAKÁS - BÉRLET

Lakását béreálja, eladja gyorsan és kedvezően Münz Elensberg és Tsa útján. Tel Aviv, Javne u. 34. Telefon: 62514. A 4

Lakást, örökösöt, üzletet, raktárt Tel-Aviv, Rámát-Gán és környékén gyors és biztos eredménnyel közvetít: E. Herzfeld, Tel-Aviv (új cím!) Tschernichovsky (Becsele) u. 6/I. em. (10-1, 4-6). A15

Lakást, hajlék-mesutatót, üzletet, raktárt gyorsan, szigorú diszkrécióval közvetít: „Express”, T. A., Merkáz Béalé Melachá 5. első emelet. Főfogadás: d. e. 10-1, d. u. 4-7-ig. Telefon: 66760. A13

Lakást, üzlethelyiséget akar? Forduljon: Ringel Sander kozmikum közvetítő irodájához, Tel Aviv, Nachlat Benjamin 39. A6

Lakását béreálja gyorsan és előnyösen, vagy bérelhet Alexander J., közvetítőiroda utján. T. A., Alija u. 1. sz. szobaszám 3. A175

Fiatalember részére felszoba kiadó. Hoffmann, Givat Rámábán, Rasseo Sikun, biokk 7/4. A176

Natanján — központi fekvésű 1 szoba, hall, konyha, fürdőszoba lakásbérlet, azonnali beköltözéssel, átadód. Érdeklődés: Donath, Natanja, Hanaziv 14. A172

Szoba-konyha lakást keresek sűrűségi Petach Tikva környékén. Ajánlatok ár és hely megjelölésével „161” jellegére a kiadóba. A161

OKTATÁS

ÚJ KURZUS kezdődik a Vogel-tánciskolában, T. A., Allenby 116. sz. - Tel. 6040. Magánórak. - Oktatás magyarul is. A22

Könyvek — könyvtárak
Jó könyvet szeret olvasni? **HADASH!** — Manheim szótárak? **HADASH!** — Eladó könyve van? **HADASH!** — A legjobb kölcsönkönyvtár **HADASH!** T. A., Hajarkon 79. Allenbyút hatodik ház **A8**

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvashat Jámbor Eliseva kölcsönkönyvtárban, T. A., Allenby 84. udvarban. Könyveket a legmagasabb áron vásárolunk. A 1

KÜLÖNFÉLE

Dunnájából pelyhepaptant készítenek, vattapaptant jutányosan átalakítom. Tollat vesznek. Weismann, T. A., Dizengoff utca 118 szám. A174

Keltetőgépek automata forgatóval, csibemelegítő minden nagyságban. Guttman-Robitsek, Tel Aviv, Erlanger u. 2. Albus jég-szekrényüzem. — Tachana Merkazitnál. Szakszerű javítás. A16

BABAKLINIKA! Celluloid és mindenféle törött baba javítását vállalom. Tel Aviv, Rothschild 60. A12

Lakásköltöztetés, csomagolás, beraktározás, vámosas: OREX-Transport, Jeruzsálem, Ben Jehuda 6. A10

Chromex ezüstözés, nikkelezés, aranyozás, krómozás garanciával. Chromex, Tel Aviv, Israel Nagara u. 11. Hefzi-Bah mögött. A7

Beraktározza bútorát, árúját Machszanei Jeruzsálem, SloMo Hamelach 3. Telefon 62171. Magyar nyelvű, előzőkeny kiszolgálás. A166

Haifai apróhirdetések

Pehely- és vattapaptan, párna, dunyha készítése. Rosenberg és Gottlieb, Haifa, Hamalachim 29 sz. szuterén. Pelyhet, tollat veszünk.

Vesznek magyar könyvet könyvtárt. — Modern Magyar Kölcsonkönyvtár, Haifa, Herzl 61. Signon. A 3

Detektivregénytől a legmodernebb irodalomig megtalál mindent SAMUEL kölcsönkönyvtárban. - Könyveket vesznek. Haifa, Herzl 7. udvarban. A19

Rutinizott (utazó) ügynök textil és trikotázs-szakmában képviselést keres juttalakra. Somogyi Kirjat-Chaim, Számécs Gimel/27. A180

500 font kölcsönt keresek jó feltételek mellett. Tőkebiztosítva. Ajánlatok: „1-57” jellegére, Uj Kelet, Haifa, Shapira-u. 13. A177

Ruhaszekrény, férfikerépar, ventilátor sűrűségi eladó Káhán, Haifa, Nazaret-u. 24. A178

Köser háztartásba önálló házzévetőnöt azonnalra felvesznek. Blumenstein cipőszalon, Haifa Herzl 32. A179

Lehetőleg egymásmelletti két mesekét átvennék Haifa közelében, esetleg elcsérelném Haifa melletti saját sikunommal. — Ajánlatok tárgy és helymegjelöléssel. „145” jellegére, Uj Kelet, Haifa, Shapira u. 13. A167

Most festesse lakását-bútorát szépen, olcsón, részletre is, az ország bármely részében. Rosenfeld György, Haifa, Herzl 64. (Kochavi illatszertárban.) A168

Szárasztitógép, egyben 20 kg-os mosógép eladó. Semes mosóda, Haifa, Horeb 16. Achuzá. A170

Azonnali megvételre keresünk egy fél-lóerős, egyfázisú villanymotort, csakis jó állapotban. Yail Electrical Workshop, Haifa, Sdéroť Hacarmel 12. A171

Singer süllészhető varrógép (motorral is) eladó. — Deutsch, Haifa, (Bát Gálim) Bét Olim 5. A172

KERESESEK

Klein Rózsit és Jóskát Nyírpiricséről, állítólág Rison Lecionban laknak, keresi unokatesvérik. Rózsai: Strak Béliáné, Kfar-Jivne. A173

TÁRS

Pégségi kooperatíva-rész, betegség mia' szakembernek átadód. Érdeklődni: Natanja, Sikun Vatikim Mizrah-ohi 125 B., Weinberger. A174

Meglévő ipari üzem keres közreműködő társat 3-4 ezerrel. „Beér-Séva” jellegére a kiadóba. A158

Levelzés - házasság

34 éves fiatalember, jömegjelenésű, magas, jó családból, volt kereskedő, jelenleg állásban, — keresi jólszituált, lakással rendelkező, csinos, házas nő ismeretségét 30-ig, házasság céljából. Benősiülés előnyben. „A 163” jellegére a kiadóba. A163

32 éves, magas, csinos, házas nő, férjhezmenne exisztenciával, lakással bírő férjhez 40-ig. „Komoly 164” jellegére a kiadóba. A162

Berendezett lakással, exisztenciával bíró hölgy férjhezmenne 55-60 körüli úrhoz. „Tanárnő” jellegére a kiadóba. A152

Férjhezadnám csinos, 38 éves, jó állásban levő, berendezett lakással rendelkező, elvált asszony hugomat (11 éves kislánya van), intelligens, jó exisztenciával bíró 40-45 éves úrhoz. „Magyar. vagy jugoszláv származású” jellegére a kiadóba. A147

Foglalkozással bíró özevgy, (kisfia van) intelligens, komoly, jó pozíciójú, 45-50 éves úr ismeretségét keresi házasság céljából. „Sors” jellegére a kiadóba. A140

LLAS - FOGLALKOZAS

Szabóságomban önálló keresethez juthat Tehérnemű javításában gyakorlott varrónő. Jeruzsálemi fiókiadóba. A165

Illatszer, kozmetika, szappan, likőr, lakk, vegyszeti és gyógyszervegyezeti cikkek gyártásában sok évtizedes gyakorlattal, saját receptjeivel is, legmodernebb alapokon dolgozó egyén elhelyezkedne. „Vegyész” jellegére, Haifa, POB 4094. A157

Szorgalmas, fiatal, egyedülálló nő, kitűnően főz, Beér-Séván vagy Negevbán kávéházban vagy büfében dolgozna. Cim jeruzsálemi fiók kiadóban. A156

Többéves gyári praxissal rendelkező vegyipar: szakember keres állást „Tel-Aviv” jellegére a kiadóba. A148

Natanja figyelem! Jó varrónő ajánlikozik házakhoz. Szolid árak. Cim: Uj Kelet, Natanja, Ráv Kuk 12. A149

Kertésznöt felveszünk bentlakással. Írásbeli ajánlatokat „Gyermek nem akadály” jellegére a kiadóba. A143

BESZERZÉS

Menyasszonyi ruha, fátýol, szörmekepek kölcsönzése, leszállított áron. — Salon Tova, Tel Aviv, Lilienblum utca 18. A54

Utazás Európába

Akik Európába akarnak utazni, forduljanak a „TURISZTIKA” utazási irodához JAFFA, 300-as utca 5. sz. Noga-mozi mellett. Gyors elintézés. A175

Varró-, szabász-, modellező tanfolyamok kezdőknek és haladóknak. **MARIETA RADOVICI** Felvilágosítás és beiratkozás naponta, d. u. 3-6-ig. **Tel Aviv, Hakovsim u. 14. 1. sz.** (Azelőtt Mésa Se... A176

12 oldalas változtatlan árban

Brüsszelben megjelentő

VILÁG

legújabb száma, szenzációs riportokkal, mindenütt kapható. K100

Csehszlovákiai születésű, fiatal özevgy, szép lakással és felszerelt gazdasággal Tel Aviv mellett, férjhezmenne szimpátikus, szorgalmas férfihez.

ICHUD HALEVAVOT

házasságközvetítő iroda, vezető: ALIZA. Tel-Aviv, Petách-Tikva út 38. sz., Tachana Merkazitnál, Bét Hadarral szemben D. e. 12-2, d. u. 6-9-ig. A177

BUTOR

kényelmes részletré T. A., Ehrlanger u. 1. sz., Tácháná Merkazitnál, Atara-kávéházzal szemben. Bekamiék magyar modellek után. Nagy választék luxus, népi- és lakóbútorokban. **OLCSÓ ÁRAK**

Hajlétváltoztatás végleges garanciával 20 éves gyak. **H. HEILBRUM, TEL AVIV, Hashoeva-út 96. mögött.** A178

Adóügyek

(מס הכנסה) **KÖNYVELES MERLEGEK** készítését vállalja: „EXPRESS” Vezető: J. GROSS. T. A., Merkáz Béalé Melachá 5., II. e. Tel. 66760. A179

HAMEI TVERIA

KERES **diplomás masszört**

Jelentkezés: HAMEI TVERIA, POB 77., Tibériás. K 174

GANZRIED PÁRLANOK T. A. KING GEORGE 30. PELYHET VESZTEK

NETFKALYHAJÁT SZAGTALANITJA és megjavítja szakértő. Lakatos és vizszereleli munkákat vállal LANG, Jeruzsálem, Bét Israel, Rehov Bné Cion 62. sz. 2-es autóbusszal. K 169

BUTORAT KICSERÉLNI? **LAKASAT új és külföldi bútorral BEREZENDEZNI**

BODNER JAFFA 289 utca 18 sz., fogház mellett. Telefon: 39706. K 769

Pénzt fooyosit Lombard Tiferet

T. A., ROTSCCHILD 31. Tiferet-ház. Telefon 4976

ékszerekre és minden értékre. Vezető **RAJNA DAVID** ékszerész, a budapesti állami zalogházak volt becsüsee. (8-5-ig)

OCCASION KESCHNER Jeruzsálem, Jaffa út 333 Ezion kávéház fölött (oldalbejárat) vesz, elad, cserél mindenfajta bútort és komplett berendezést. K127

A L I S A

azelőtt Salon Musikant **női fodrász-szalón 68** Frischmann, (fsz.) **68** **MEGNYILT**

„MUTUH” **ELEKTRO-MECHANIKAI ÜZEM** **POLLAK JOSZEF** Jaffa, 16-os utca 4 szám (5-ös utcából nyílik). Minden erősegu motor, dinamo tekereslése. K4497

KARPITOSMUNKÁT elsőrendű kivitelben készít **Friedmann Jozsef** kárpitos. **TEL-AVIV, Rothschild 103** (Sheinkin sarok) udvarban. **Patentrekamiek raktáron és rendelésre.** K8631

Jó könyvet DAAT-tól kivárolag — Választékunk olvashat. — Választékunk 1000 jó könyvvel bővült. Magyar könyvekért jó árat fizetünk. **TEL-AVIV, Rothschild 86.**

Női- és gyermekruhaszabászatot, modellirást, legújabb divatu vonalvezetést tanuljon **ZISZOVCNSAL, Tel-Aviv, Lessing 14.** Gordon mellett. 4-es autóbuss. K8724

ZENEÉLET

(Folytatás a 4. oldalról.) és két kürtre írott d-dur divertimentot adták elő. Nap-sugaras, derűs, szinte népszereien könnyed zene. A zongorakíséretet az ének-számoknál E. Lusztig látta el.

MAURICE GENDRON A filharmonikusok kitűnő vendégcsellistája önálló hangversenyen rendkívül nagyigényű műsorral lépett fel. Örvidetenes, hogy akad végre egy külföldi művész, ki nemcsak az első tíz sor közönségének játszik, hanem — a zeneértőkhöz fordul... Heifetz vagy Ida Haendel alighanem kissé lebecsülték az izraeli közönség zeneértését, mikor nagyobbára a konvencionális darabokat találták elébe. De Gendron helyesen ismer- tette fel, hogy a mi publikumunk valami jobbat érdemel. Más kérdés, hogy mi- lően oldotta meg nehéz fel- adatát. Az a tény, hogy francia művészek felfogása a német zenét illetően rend- szertelenül erős eltér a miénk- től, nem eszbitja teljesít- ményük értékét, de olykor esőkkenti a műelvezetet. Beethoven hét változata egy Mozart-témára. Bach 6-ik szóló-szvitje, majd Brahms e-moll szonátája felfogásban túlságosan fátyolosott, leha- litott és nagy emócióiktól mentes volt Gendron előadá- sában. Gyönyörű tónusa és remekül csiszolt játéka sem mentesítette bizonyos egy- hangúságtól. A francia in- tellektus szeret elmélyedni és elmélkedni problémák fö- lött. Gendron a Bach-szvit egyes tételeibe is filozófikus és analit'is' elmélkedése- ket szött, de kissé elvonat- koztatta őket a való élettől: a táncok absztrakt, elvoni vonalait vetítette, azok pezsgő ritmusa helyett. — Kitűnő volt Hindemith szó- lószonátája, Milhaud, Mo- skovszky, Ravel, Sarasate, valamint a számos ráadás is. — Mose Lusztig remek zongora-partnere volt, izzig- vérgy muzsikus, ki nemcsak hogy alkalmazkodni képes társához, de vele minden te- ntiben egyenértékűt is alkot.

MORIS LAUFER **MAURICE GENDRON** **Lotte Lauffer**, ismert szoprán énekesnő, kit még a régi Népoperából előnyo- sen ismerünk, a Merkáz Te- tarbut Reines-utcai termé- ben hangverseny adott. — Megszokhattuk, hogy éne- kes-gárdánk java nem tag- ja az Operának, viszont nem tagadhatjuk, hogy ép- pen énekeseknek van oly- kor legnagyobb szüksége állandó nyilvános fellépé- sre, ha fenn akarják tartani színvonalukat. Minden mű- ész számára a nyilvános szereplés a legjobb ön- kóntrol, mivel legjobban csak a dobogón ismerheti fel hi- szejt és gyakorolhat ellen- őrzést saját maga fölött. — Ezért igen bölcs dolog, hogy az Izraeli Konzervatórium ezidén rendszeresítette a nö- vendék-házihangversenyeket amelyek nem azt a célt szo- galják, hogy a tanítványok a nyilvánosság előtt brilli- rozzanak, hanem hogy hoz- zászokjanak a közönséggel való kapcsolaton keresztül fejleszteni képességeiket.

S ha a mi intelligens és képzett Lotte Laufferünkél az ön-kontrólnak ez a for- mája talán hiányzik is, mos- tani hangversenyen ismét- len tanujelét adta sokoldalú ságának és jól alapozott kultúrájának. Hangja nem mindig egyenletes, gyakran mutat ingadozásokat, de előadókészsége a művek szé- les skáláján jutott kifejezés re. Legjobb — francia opera-áriák felelték meg neki, ugyszintén Brahms, Wolf és Schubert dalai. — Igen szépek voltak a hazai dalok is, Sternbergtől és Kobliástól. Zongorán Mose Lusztig kísérte, egy rossz hangszere is érvényesítve kitűnő ráterméségét.

KATONAZENEKAR

Tel-Aviv városna a katonaz- enekarral öt ifjúsági hang- versenyt rendez Salom Rik- lis karmester vezetésével, a- melynek első hangversenyt elmúlt héten adta az Ohel Sémben. Kisse megdöbben- tett, mikor a mi Hatikvánt- kat egy csapnivaló hangsze- relésben, hamis harmóniak- kal kellett hallanunk. A mi himnuszunkat a közelmúlt- ban elhunyt olasz karmester Bernardino Molinari, aki pedig a mi szempontunkból politikailag nem nagyon

„kaser”-nek számított, doi- gozta fel mindaddig legjob- ban. Ujabbban mindenütt az ő hangszerelesét hasznal- ják és bámulatos, hogy ép- pen a katonazenekar játszik ily műkedvelő-feldolgozást. A derék, lelkes együttes szép mäsora valóban nagy nevelő értékkel bír ifjúsá- gunk számára. Nem ke- résbbe hasznos és élveztes volt Menase Ravina színes és szakszerű magyarázó elő- adása.

ENEK-HANGVERSENY

Lotte Lauffer, ismert szoprán énekesnő, kit még a régi Népoperából előnyo- sen ismerünk, a Merkáz Te- tarbut Reines-utcai termé- ben hangverseny adott. — Megszokhattuk, hogy éne- kes-gárdánk java nem tag- ja az Operának, viszont nem tagadhatjuk, hogy ép- pen énekeseknek van oly- kor legnagyobb szüksége állandó nyilvános fellépé- sre, ha fenn akarják tartani színvonalukat. Minden mű- ész számára a nyilvános szereplés a legjobb ön- kóntrol, mivel legjobban csak a dobogón ismerheti fel hi- szejt és gyakorolhat ellen- őrzést saját maga fölött. — Ezért igen bölcs dolog, hogy az Izraeli Konzervatórium ezidén rendszeresítette a nö- vendék-házihangversenyeket amelyek nem azt a célt szo- galják, hogy a tanítványok a nyilvánosság előtt brilli- rozzanak, hanem hogy hoz- zászokjanak a közönséggel való kapcsolaton keresztül fejleszteni képességeiket.

S ha a mi intelligens és képzett Lotte Laufferünkél az ön-kontrólnak ez a for- mája talán hiányzik is, mos- tani hangversenyen ismét- len tanujelét adta sokoldalú ságának és jól alapozott kultúrájának. Hangja nem mindig egyenletes, gyakran mutat ingadozásokat, de előadókészsége a művek szé- les skáláján jutott kifejezés re. Legjobb — francia opera-áriák felelték meg neki, ugyszintén Brahms, Wolf és Schubert dalai. — Igen szépek voltak a hazai dalok is, Sternbergtől és Kobliástól. Zongorán Mose Lusztig kísérte, egy rossz hangszere is érvényesítve kitűnő ráterméségét.

Britten:

„Csináljunk egy operát” **A Hazorea-kibuc együtte- sének** már rádió-közvetítésből ismert opera-előadása hozzánk is elkerült. A ked- den este az Ohel Sémben tartott nagyszerű televízi bemutatóról legközelebb számolok be.

Pataki László

Példátlan botrány a Hisztradut vezetőségi ülésén

a moszkvai perrel kapcsolatban

A Mánaj-tagok kivonultak a tereméből, miután nem sikerült a kommunista párt képviselőjének felszólalását meggátolniok

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). A Hisztradut központi vezetőségének tegnapi ülésén, amely eredetileg a Kupát Cholim orvosok fizetésrendezési kérdéseinek volt szentelve, példátlan botrány tört ki, amikor Námir főtítkár Druckmann kommunista képviselőnek adta meg a szót.

A központi vezetőségben helyettesítő Mápáj-képviselő az asztalt verve tüntettek Druckmann ellen és amikor Námir kijelentette, hogy nincs módjában megtagadni a központi vezetőség legális tagjától a felszólalás jogát, a Mápáj képviselő felugrált helyéről és elhagyta az ülésstermet. A Mápáj kivonulása után az üléssteremben csak az elnöklő Námir, a Mápáj, továbbá az Ovéd Hácionai képviselői maradtak.

Az ülés elején Námir bejelentette, hogy az ülés a Kupát Cholim-örvosok fizetésének és a vezetőség részéről a munkanélküliséggel kapcsolatos bejelentéssel van szánva.

— Mindamellett — folytatta Námir — szólnunk kell egy másik kérdésben is, amely ma Izráel népet és az egész világot zsidóságát foglalkoztatja.

Druckmann (kommunista): Ne beszéljen a nép nevében...

Schaechter (Mápáj): Fogja be a száját, áruló!

Námir: A zsidó nép és az egész kultúrájának megdöbbentésére Moszkvában a középkorra emlékeztető vérdőzöngy készítenek elő a zsidóság ellen. Igaza volt Mose Sárát külügyminiszternek, aki a rangon túl szocialista kongresszuson bejelentette, hogy a Szovjetunióban a zsidókat akarják bűnbaknak felhasználni minden kudarcért és nehézségért, amellyel az ottani rendszert küzd. A zsidókat használják fel politikai mesterkedéseikre, csúfolt úgy az emberi erkölcsökben és meggyalázva a szocializmus ügyét. Aggodalommal gondolunk az Oroszországban és a szomszédállamokban bebörtönözött zsidó testvéreinkre, akiket halálos veszedelem fenyeget, de reméljük, hogy szembe tudunk szállni ezekkel a megpróbáltatásokkal is.

Námir végül bejelentette, hogy az ügyvezetés fogja letárgyalni, hogy a Hisztradut miképpen reagáljon a moszkvai vérdőzöngyre. Námir után P. Bendori (Mápáj) tett bejelentést pártja nevében. Bevezető szavaiban kifogásolta, hogy csak az ülés megkezdése előtt néhány perccel szerzett tudomást arról, hogy Námir bejelentést készül tenni, holott ebben a súlyos ügyben sokkal hasznosabb lett volna, ha egyöntetű bejelentést tehetünk volna."

S. Eftér (Mápáj) közbeiktására általános zürzavar támadt. Nyomdafesté-

ket nem tűrő sértegetések röpököttek a levegőben, amelyekkel Námir intézkedésére töröltek a jegyzőkönyvből.

Bendori ezután kijelentette, hogy „mindannyiunkat megdöbbentett az a tény, hogy először a Prágában, majd a Moszkvában perbefogották zsidó származását kihangsúlyozták és a vádlottak terhére rótt cselekményeket a cionizmust, a zsidó nép egyetlen felszabadító mozgalmát igyekeznek kompromittálni. Ezután pártja nevében hozzárult ahhoz, hogy az ügyvezetés tárgyalja le a Hisztradut reagálásának módját, melyben „emelt cionista fővel és teljes munkásöntudata tunkkal fogunk résztvenni”.

J. Chászkin (Mápáj) az ügyvezetés nevében bejelentette, hogy a Hisztradut külön osztályt létesít, amely a kormány segítségére lesz a foglalkoztatás kérdésének megoldásában. Chászkin után Námir, Druckman kommunista képviselőnek adta meg a szót, ekkor Schaechter, a telavivi munkástanács titkára kijelentette, hogy „ez az áruló nem fog ma beszélni”.

Necer (Mápáj): Az antiszemita Kol Háam képviselője nem fog ma beszélni. Szurkesz: (Mápáj, kfárzsabai polgármester): Kérem az elnököt, legyen tekintettel arra az érzésre, amely bennünket uapek óta kínöz és kiméljen meg bennünket ennek a felszólalásától.

Necer: (Mápáj). Kérje meg az elnök Druckmann, hogy ma tekintsen el a felszólalásától.

Az oroszoknak kémkedett az amerikai titkosszolgálat két tisztje

Washington (UP). Az amerikai hadsereg biztonsági szolgálata Bécsben letartóztatott két osztrák születésű amerikai állampolgárt, akiket azzal vádolnak, hogy a Szovjetunió javára kémkedtek és összeköttetésben álltak a washingtoni szovjetnagykövetség második titkárával, Jurij Novikovval.

A két letartóztatott Otto Werber és sógora, Kurt Ponger, akik Bécsben születtek és Hitler elől Amerikába menekültek. A háborúban az amerikai hadsereg hírszerző szolgálatának tisztjei voltak és megkapták az amerikai állampolgárságot is. Ponger a hadibűnököt kinyomozó amerikai bizottságban is működött. Mindketten, mint az amerikai hadsereg leszerelt katonái az amerikai kormány költségére a bécsi egyetemen folytattak tanulmányokat.

A két letartóztatottat repülőgépen Amerikába vitték, ahol 14 rendbeli kém-melyeket január hónapban betegek, öregek és állapotok asszonyok számára állapították meg, változatlanul érvényben maradnak.

— Előadás a Makkabeában. A Makkabea volt budapesti főiskolai hallgatók egyesületének vasárnap este 6 órakor kezdődő rendezési bizottságának keretében Mayer Erika „Emlényeim a londoni egyetemen” címmel tart előadást. Bevezetőt mond dr. Frénkel Jenő. Az előadást a Passage-kávéház különtermében (Allenby utca 111. Szólal Bonch épület) tartják meg.

Druckmann: Amikor a német náciok szabadonbocsátása ügyében követeltem vitát, megtagadták. Hol volt akkor a zsidó érzésük?...

Námir: Mindaddig, amíg Druckmann a központi vezetőség legitim tagja és az alapszabályoknak megfelelően szót kért, nem tagadhatom meg tőle a szót.

Ekkor a Mápáj képviselői felálltak helyükre és kivonultak az üléssteremből. A moszkvai ügyet a minden tagjában remegő kommunista képviselő nem érintette.

A Kupát Cholim elutasította orvosainak összes követeléseit

Sorankivül elbocsátják, akiről kiderül, hogy magánpraxist is folytat

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). — A Kupát Cholim 1300 orvosának ügyében hónapokig húzódnó tárgyalások után — tegnap délután a Hisztradut központi vezetősége és az orvosok összes követeléseit elutasította.

Az orvosok munkaidejét újföljg napi nyolc órában állapították meg. Az orvosok ama követelésével szemben, hogy fizetésüket netto havi 300, a kórházi osztályvezetőké nettó 500 fontra emeljék fel, a vezetőség úgy döntött, hogy a kormánybizottság által kidolgozott egységes fizetési tarifa fog vonatkozni a Kupát Cholim orvosaira is, vagyis az orvosok átlagosan havi 235 bruttó fizetést fognak kapni.

Elhatározták azt is, hogy a Kupát Cholimnál alkalmazott orvosok nem folytathatnak magánpraxist és ha valakit azon „rajtakapnak”, azt sorankivül el fogják bocsátani. A betegsegélyző igazgatósága rendkívüli esetekben (nélkülözhetetlen specialitások) kivételt tehet ez alól és ilyen orvosok számára megengedheti a magánrendelést is.

Transzjordánia nem akar visszaengedni négy áttévedt katonát

A hadsereg szóvivője közölte: Egy katonai soffőriskola 3 katonája és egy polgári oktatója 1953 január 4-ikén gyakorlóútra indultak, hogy mellékönyviken eljussanak Jeruzsálembe. Minthogy este nem tértek vissza a kitűzött időben támaszpontjukra, keresésükre indultak mert az volt a gyanu, hogy autójuk felborult az úton. A kutatások 72 óra keresztül folytak és eredménytelenek maradtak.

Január 6-ikán a transzjordán hatóságok átadták Izráelnek két polgári személyt, akik decemberben eltévedtek és fogságba estek. Egyikük elmesélte, hogy a zerkai börtönben láttak 4 izráeli katonát, akiket fegy-

veres örök kísérttek. Az izráeli-transzjordáni fegyverszüneti vegyesbizottság izráeli küldöttségének tagjai kérdésére a transzjordáni delegátusok elismerték, hogy a katonák transzjordán fogságba kerültek.

Izráel a katonák azonnali visszaadását követelte, arra az egyezményre hivatkozva, amely 1952 december 30-ikán jött létre a két állam között. Ez a megállapodás kötelezi a feleket, hogy visszaadják azokat a katonai személyeket, akik tévedésből átlépték a határt. A transzjordánok azonban megtagadták a kérés teljesítését.

Az izráeli hadsereg egyik vezérkari tisztje ekkor De Ridder ezredeshez, a fegyverszüneti bizottság elnökehez fordult és közölte, hogy Izráel érvénytelennek fogja minősíteni az egyezményt, ha a katonákat másnap nem engedik haza. Miután ez nem történt meg, a vezérkari tiszt az UNO közlekedési megfigyelő karának vezetőjéhez, Vigier ezredeshez fordult, aki a távollevő Riley tábornokot helyettesíti, a katonákat azonban mind a mai napig nem engedték szabadon.

Német bíróság elé kerülnek a náci összeesküvők

(Elsődolali cikk folytatása.) Az összeesküvők kereskedelmi tevékenységgel lepleztek működésüket és üzletek lebonyolítására utazgattak úgy Németországban, mint a külföldön. A náci csoport vezetőit német bíróság elé állítják és azt a vádat emelik ellenük, hogy a Németországban állomásozó szövetséges csapatok biztonságát veszélyeztetették.

A bonni kormány körreiben kijelentették, hogy már hosszabb ideje tudták a szervezet létezéséről,

de nem nyilatkoznak arról, miért nem léptek közbe a német hatóságok. Ez a náci csoport — a német források szerint — a náci párt intellektuális szárnyához tartozott és az volt a célkitűzése, hogy ismét a Hitler-uralom alapelvei szerint fogja Németországot kormányozni.

Ezek a náciik Hitlerrel ökolják a harmadik birod-

alom bukásáért és helyébe új „Führert” akartak Németország élére állítani. A hatóságok egyelőre titkolják a Führer-jelölt nevét, de német körökben Hauser volt SS-tábornok, valamint Hans Fritsche, a náci rádiópropaganda volt vezetője név emlegetik. Az összeesküvő csoport lapja a Koburgban megjelenő „Nation Europa” és a lap főszerkesztője, Arthur Erdhardt volt SS-tábornok, szoros összeköttetést tartott Leon Degrelle belga és Oswald Mosley angol fasiszta vezetőkkel.

Érdekes, hogy ez a náci-csoport törölte programjából az antiszemizmusról mert azt „rossz befektetésnek” tartja.

A pártprogram Németország egyesítését és önálló német hadsereg felállítását követelte, amely saját céljaira használhatná fel a Kelet és Nyugat viszályát. Anglia németországi főmegbízottja, Kirkpatrick a múlt héten

Londonba utazott, hogy közvetlen utasításokat kapjon az angol kormánytól és amikor kedden vizsgálatot folytatott Adenauer kancellárral. Csak ezután rendelték el a náci-csoport vezetőinek letartóztatását.

* Fogorvosi hír. Dr. Neeman (Neumann) Ezriel, volt budapesti fogorvos rendelőjét megnyitotta Haifán, Sderot Hakarmel 22 szám alatt (Eggeddel szemben). Rendel délután fél 4-6 között (péntek-szombat kivételével). A137

* Orvosi hír. Dr. Klein Imre gyermekgyógyász szakorvos (Haifa, Nordau utca 34., tel. 4636), szabadságáról visszaérkezett és rendelőjét újból megkezdte.

— Hétfőn, svát hó 3-án (január 19.) este 7 órakor a telavivi nagytermében a Tel-Aviv-jai főrabbinátus nagy népgyűlést rendez, és titkózképpen a disznóhús fogyasztása ellen, ami egyre jobban terjed az országban. Kérjük a közönség tömeges megjelenését.

LOMBARD
kölcönt ad

Jeruzsálemi mozika műsora

EDISON: A KENYERESLÁNY

STUDIO: NEW ORLEANSI ÉNEKES

-RÁDIÓ-

PÉNTEK:

6.30: Máj tova, 6.35: torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: hanglemezek, — 7.59: hírosszefoglalás, 10.30: szórakoztató zene, 11: hanglemezek, 12: hírosszefoglalás, 12.02: a kórházak műsora, 12.30: balett-zene, — 13.30: hírek, 13.48: hanglemezek, 15: kábbalát sábbat házándalokkal, 17: klasszikus zene, 18.15: hírek, 19: zenei gyöngyszemek, 19.10: könnyű zene, 20: belföldi dalok, 20.30: hírek, 21: péntekesti hangverseny, 22.30: hanglemezek, 23: hírosszefoglalás.

Párhuzamos műsor:
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, — 16: Jehanan Böhm zeneműveiből, 19.30: jiddis adás, 20: román adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója:
18.35: operaszünetek, 19.45: klasszikus zene, 21: tánclemezek.

SZOMBAT:

7.30: Adon olám és hanglemezek, 8.30: hírek, — 8.40: belföldi dalok, 9: Vivaldi: „A győzedelmes Judit” című operájának 2-ik részre, 10: zenei találós verseny, 11: Jehuda Wohl 1. sz. szimfóniája, — 12.35: héber dalok, 13.30: hírek, — 13.48: házándalok, 16.30: könnyű zene, 16.45: Puccini „Turandot” című operájának első és második felvonása, 18.15: hírek, 19: hámvádló, 19.25: hanglemezek, 20.24: Tenach-rezések (Jesájahu 51—52), 20.30: hírek, 20.40: sporthírek, 21: Melavé málká műsor házándalokkal, 21.30: népdalok, 22: tánclemezek, 23: hírosszefoglalás.

Párhuzamos műsor:
13.45: angol hírek, 14: francia hírek, 16: modern zene, 16.45: klasszikusok előtti zene, 17.30: hanglemezek, — 19.30: jiddis adás, 20.15: magyar adás, 22.15: angol hírek.

A hadsereg rádiója:
18.50: hanglemezek, — 19: tarka zene, 19.35: zenei mozaik, 20.40: tánclemezek.

5713 Tévét 29. péntek 1953 január 16.

Gyertyagyújtás ideje: 4.39.

5713 Svát 1, szombat 1953 január 17.
Heti szakasz: Váéra.
Szombat kimenetele: 5.37.

— Országos konferenciát tart a Mápáj magyarajkú tagozata. A Mápáj magyarajkú tagozata ma este 6 órakor a párt Járkon utcai székházában tartja meg kiadását. A megnyitósbeszédet dr. Kaszner Rezső tartja, míg dr. A. Levavi helyettes külügyi államtitkár külpolitikai referátumot fog tartani. A párt nevében Méir Árgov főtítkár, képviselő tart beszédet. Az általános vita szombaton veszi kezdetét.

PENETRO
Relieves
COLD'S MUSCULAR
ACHES AND PAINS

MEGSZUNTETI
A HULESOKOZTA
FAJDAALMAKAT.

**Mindenfajta vaságyat
ADLER TESTVÉREK-nél**
vásároljon:
TEL-AVIV,
Néclat Benjámin 122.
Rendeléseket,
javításokat vállalunk.
K131

HACAFON 32
T. A. ALLENBY 32
Mugrábival szemben.
ékszerre és minden értékre
1/9-1, 1/4-1/6-ig.

A háziasszony álma!

REFLEX
A FÉHÉLET FÉHÉREBBÉ TESI

REFLEX
FELFRISITI FÉHÉRMÉJÉ SZINÉT ÉS FÉVNÉT

REFLEX
GAZDASÁGOS

REFLEX
GARANTÁLTAN ÁRTALMATLAN

MINDEN HÁZBAN — MINDEN MOSKÁNL

REFLEX
MINDEN ÜZLETBEN KAPHATÓ!

VISSZAALLITOTTAK A BAROMFI ELLENÖRZÉSÉT

Az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium közli, hogy szombat estétől kezdve visszaállítják a baromfi-hús árusításának ellenőrzését. A baromfi maximális ára az élő baromfinál annak súlyának megfelelően a lónként 1 font, 1 font 200 vagy 1 font 400 pruta, a vágott baromfi ára pedig változatlanul 2 font marad.

Vasárnaptól, január 18-iktól kezdve újra adagolni fogják a baromfi-húst, amelyet csak szelvények és olyan adagok szerint fognak szétosztani, amelyeket a kerületi ételmezési felügyelők fognak megállapítani. Azok az adagok és szelvények, a-

Tel-Avi
17 77
11 230
Főmiser
A szer
SCHON
Chadash
negyv

Nag

Fel

Kairó
vó fesz
Nagob
tikai p
tiszt, v
sát. Na
rozását,
hogy sz
hamis hi
mányba
körtöket,
ban, ak
vést szó
szállított

A korm
talos kö
hogy puc
és Nagib
na el a pá
és a leta

Beavató
vábbr
hir, hog
küvérol
a tisztik
verve.

A letar
van Szer
ügyminis
volt főtít
rom hóna
tattak, de
ismét szá
Emlékeze
fordulat
mány az
Szerads
zetőségéb
utóbbi id
Nagib ké
azzal vá
vet elég
kát Angli
színüleg
Nagib-ese
és ang
tataira.

Fogszá
hanna
nakide
forrad
bár nem
tisztosop

To

Berlin
Némotor
tagatás
nárusok
kezteben
nagyobb
Nyugat-E
metorszá
sorban a
vezetőm
nagy m
kedett a
metek a
hatósága
nagszár
lyezni.

A K
érkezett
már meg
ezret.

Az ut
a kelet
tközség
viselője
at Nyu
jelentéke
émet n
A menel
magukka
gat is, d
szűkek
rult, fog
tathatna
ben is n
nyire ké
z életh
actorzár
A legn
Julius M
némotor
szervezet